

# Suosittelusten vaikuttavuus 2022

## 1. toimikunta

arviointipäällikkö Timo Cantell, johtavat tuloksellisuustarkastajat  
Aija Kaartinen ja Liisa Kähkönen sekä kaupunkitarkastajat  
Juuli Mikkonen, Hanna Parkkonen, Kalle Puttonen ja Jaakko Seppälä

|     |                                                                             |    |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------|----|
| 1   | Arvioinnin taustatiedot.....                                                | 3  |
| 1.1 | Arvioinnin tavoite ja laajuus.....                                          | 3  |
| 1.2 | Arvioinnin kohde ja taustatiedot.....                                       | 3  |
| 1.3 | Arviointikysymykset ja -kriteerit .....                                     | 4  |
| 1.4 | Arvioinnin aineistot ja menetelmät.....                                     | 5  |
| 2   | Havainnot.....                                                              | 6  |
| 2.1 | Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi .....                             | 6  |
| 2.2 | Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönotto .....       | 8  |
| 2.3 | Konsernille asetetut tavoitteet .....                                       | 13 |
| 2.4 | Rakennusomaisuuden tehokas käyttö.....                                      | 16 |
| 2.5 | Asuinalueiden kaavoituksen vaikutus viheralueisiin .....                    | 19 |
| 2.6 | Kaupunkilaisten osallisuus asemakaavoituksessa .....                        | 23 |
| 2.7 | Turvallisuus kaupungin eri osissa.....                                      | 25 |
| 2.8 | Kestävien liikennemuotojen edistäminen .....                                | 30 |
| 2.9 | Autoilun, kävelyn ja logistiikan sujuvoittaminen Helsingin keskustassa..... | 33 |
| 3   | Yhteenveto suositusten vaikuttavuudesta .....                               | 40 |
| 4   | Johtopäätökset.....                                                         | 44 |
|     | Lähteet .....                                                               | 45 |

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

## 1 ARVIOINNIN TAUSTATIEDOT

### 1.1 Arvioinnin tavoite ja laajuus

Tavoitteena oli arvioida, mihin toimenpiteisiin keskushallinto ja toimialat ovat ryhtyneet tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esittämien suositusten ja toteamusten johdosta sekä mikä vaikutus toimenpiteillä on ollut. Arviointi koskee tarkastuslautakunnan 1. toimikunnan vastuualueisiin liittyviä suosituksia. 2. toimikunnan suositusten vaikuttavuudesta on laadittu erillinen muistio. Tarkastuslautakunnassa käsitellyt aiheet, eli talouden arviointi, ja sitovien tavoitteiden toteutuminen käsitellään tässä 1. toimikunnan muistiossa.

### 1.2 Arvioinnin kohde ja taustatiedot

Arvioinnin kohteena olivat tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta toteutetut toimenpiteet ja näiden toimenpiteiden aikaansaamat vaikutukset.

Tarkastuslautakunta on vakiintuneen käytännön mukaisesti tehnyt esittämiensä suositusten jälkiseurantaa ja raportoinut siitä arviointikertomuksessaan. Menettelystä on muodostunut käytäntö ainakin suurten kaupunkien tarkastuslautakuntien kohdalla. Toukokuussa 2015 voimaan astuneen kuntalain (410/2015) perusteluissa on todettu, että ”tarkastuslautakunnan olisi hyvä seurata jälkikäteen arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten perusteella toteutettuja toimenpiteitä.”<sup>1</sup> Jälkiseurantaa ei siis ole kirjattu lakiin, mutta sitä suositellaan lain perusteluissa.

Tarkastuslautakunta on Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaisesti pyytänyt vuosittain arviointikertomuksen valmistuttua kaupunginhallitukselta ja tarpeelliseksi katsomiltaan lausunnot arviointikertomuksessa esittämistään suosituksista. Lausunnot on toimitettu valtuustolle tiedoksi. Lisäksi valtuusto on merkittävä arviointikertomuksen ja siihen annetut lausunnot tiedoksi ja päättänyt kehottaa kaupunginhallitusta antamaan vuoden loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi tarkastuslautakunnan vuotta 2022 käsittelevän arviointikertomuksen ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianosaisten lausunnot ja johtokuntien lausunnot kokouksessaan 21.6.2023. Samalla valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat

---

<sup>1</sup> HE 268/2014 vp.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Kaupunginhallituksen selvityksen valtuusto on merkinnyt tiedoksi kokouksessaan 13.12.2023.

Suosittelusten vaikuttavuuden arviointi suoritetaan puolentoista vuoden viiveellä siten, että syksyllä 2024 arvioidaan huhtikuussa 2023 annettujen, vuoden 2022 arviointikertomuksen suositusten vaikuttavuutta. Menettelyllä pyritään varmistamaan, että keskushallinnolla ja toimialoilla on riittävästi aikaa ryhtyä toimenpiteisiin arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta.

Kertomuksessa käsiteltiin yhteensä 17 aihetta. Niistä yhdeksässä annettiin tarkastuslautakunnan 1. toimikunnan vastuualueeseen kuuluvaa suositusta. Aiheisiin liittyviä suosituksia oli 25.

Taulukossa 1 on esitetty arvioitavien suositusten määrä aiheittain.

**Taulukko 1. Arviointiaiheet 2022 ja niissä esitettyjen suositusten määrä, 1. toimikunta**

| Arviointiaihe                                                          | Suosittelusten määrä |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi                              | 2                    |
| Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönotto        | 5                    |
| Konsernille asetetut tavoitteet                                        | 2                    |
| Rakennusomaisuuden tehokas käyttö                                      | 3                    |
| Asuinalueiden kaavoituksen vaikutus viheralueisiin                     | 3                    |
| Kaupunkilaisten osallisuus asemakaavoituksessa                         | 1                    |
| Turvallisuus kaupungin eri osissa                                      | 3                    |
| Kestävien liikennemuotojen edistäminen                                 | 2                    |
| Autoilun, kävelyn ja logistiikan sujuvoittaminen Helsingin keskustassa | 4                    |
| <b>Yhteensä</b>                                                        | <b>25</b>            |

### 1.3 Arviointikysymykset ja -kriteerit

Suosittelusten arviointi tehtiin pääkysymyksen ja kahden osakysymyksen avulla. Toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia tarkasteltiin neliportaisella arviointiasteikolla.

Pääkysymys:

Mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut?

Osakysymykset:

1. Mihin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin keskushallinto ja toimialat ovat ryhtyneet?
2. Mitä vaikutuksia suosituksen mukaisilla toimenpiteillä on ollut?

Toimenpiteiden ja vaikutusten toteutumista arvioitiin seuraavasti:

|                                    | Toimenpiteet                                                            | Vaikutukset                                                            |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| 😊 Toteutuu täysin                  | Kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.             | Vaikutukset ovat olleet myönteisiä.                                    |
| 😐 Toteutuu osittain                | Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain.             | Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.                                |
| 😞 Ei toteudu lainkaan              | Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.                  | Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty. |
| ⊖ Tietoa asiasta ei ole saatavilla | Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista toimenpiteiden arvioimista. | Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista vaikutusten arvioimista.   |

### 1.4 Arvioinnin aineistot ja menetelmät

Arviointi suoritettiin lähettämällä sähköpostitiedustelu asianomaisen toimialan tai palvelukokonaisuuden johdolle tai muille tahoille. Tarkemmat tiedot vastaajista ilmenevät lähdeluettelosta. Lisäksi perehdyttiin kaupunginhallituksen ja kaupunkiympäristölautakunnan tarkastuslautakunnalle toukokuussa 2023 antamiin lausuntoihin ja kaupunginhallituksen valtuustolle joulukuussa 2023 antamaan selvitykseen arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Tiedustelussa pyydettiin vähintäänkin vastausta seuraaviin kysymyksiin:

- Mihin suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty?
- Mitä vaikutuksia toimenpiteillä on ollut ao. toimintoon?

Lisäksi tiedustelut sisälsivät useimmiten tarkentavia kysymyksiä, joilla varmistettiin riittävien vastausten saaminen suositusten sisältämistä asioista. Lomakkeeseen oli merkitty ne tarkastuslautakunnan esittämät suositukset, joihin liittyen vastauksia pyydettiin.

Seuraavissa luvuissa on esitetty tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2022 käsittelemät arviointiaiheet ja niissä esitetyt suositukset. Jokaisen suosituksen kohdalla on esitetty tiivistetysti hallintokuntien antamat vastaukset tarkastusviraston loppuvuodesta 2024 tekemiin tiedusteluihin ja valmistelijan sen perusteella tekemät johtopäätökset. Jokainen suositus on arvioitu käyttäen edellä mainittua neliportaista asteikkoa ja arvioinnin johtopäätös on esitetty arviointikriteerin osalta erikseen tekstin viereen merkityllä hymynaama-kuviolla.

## 2 HAVAINNOT

### 2.1 Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

---

#### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Sosiaali- ja terveystoimialan tulee asettaa sitovien tavoitteiden mittarit siten, että myös niiden tavoitearvot kuvataan talousarviossa.***

Tarkastuslautakunta suositteli jo vuoden 2021 arviointikertomuksessa sosiaali- ja terveystoimialaa asettamaan sitovien tavoitteiden mittarit siten, että myös sen tavoitearvot kuvataan talousarviossa. Syynä oli se, että terveysasemien hoitotakuun mittarille oli asetettu erilaisia prosentuaalisia tavoitearvoja, jotka oli kuvattu ainoastaan dokumentointikuvauksessa, mutta ei varsinaiseen talousarvioon kirjatussa sitovassa tavoitteessa. Helsingin vuosien 2023 ja 2024 talousarvioissa yhtenä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen sitovan tavoitteen mittarina oli kiireettömän hoidon toteutuminen terveysasemilla 14 vuorokaudessa.

Kaupunginhallituksen selvityksessä 23.11.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksesta todetaan, että toimialan vuoden 2024 talousarvion ja sitovien tavoitteiden valmistelussa on pyritty huolehtimaan siitä, että kaikissa esitetyissä tavoitteissa on myös tavoitetaso määriteltynä.

Tilinpäätöksen 2023 sitovien tavoitteiden dokumentointikuvauksessa todetaan tavoitteena olevan, että 70 prosentissa hoidoista viive on välillä 0–14 vrk vuonna 2023, mutta tätä tarkennusta ei ollut kuvattu talousarvioissa. Vuonna 2024 mittaristo on uusittu, mutta edelleen prosentuaalinen tarkennus siitä, milloin tavoite tulkitaan toteutuneeksi, puuttui. Tavoitetaso on kuvattu talousarviossa 2025.

#### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Sitovan tavoitteen mittari on tarkennettu suositusten mukaisesti vuoden 2025 talousarviossa.

#### Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Tavoitteen toteutumisen mittaamisesta tuli läpinäkyvää.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) tulee jatkossa varmistaa henkilöstön sitoutuminen sitovien toiminnan tavoitteiden toteuttamiseen.***

Arviointikertomuksesta 2022 antamassaan lausunnossa Staran johtokunta toteaa, että tiedottamista henkilöstölle lisätään uusiutuvan dieselin käytön hyödyistä, jotta sen osuus kokonaiskäytöstä kasvaa.

**Staran selvitys 9.12.2024**

Staran tulostokouksissa käsitellään kaksi kertaa vuodessa kalustokatsaus, jossa tarkastellaan Staran polttoaineiden käyttöä ja uusiutuvan dieselin (Neste MY DI -32 ja Neste MY DI -10) käytön kehitystä. Tulostokouksista tehdään Staran intraan katsaukset, joissa on referoitu kalustokatsausta ja esitysmateriaalia. Materiaalit ovat kaikkien saatavilla Staran johdon tulostokous kansioista. Staran kokousrakenteen mukaisesti materiaali käsitellään osastojen ja työyksiköiden kuukausikouksissa. Kalustokanta ja niiden käyttövoimat yms. ovat usein asialistalla talouden suunnitteluseminareissa, kuten esimerkiksi 1.6.2023 tilaisuudessa. Uusiutuvan polttoaineen käyttöä seurataan ja se on lokakuun lopussa 46,7 prosenttia, kun vuonna 2023 luku oli pienempi, 38,3 prosenttia. Tilikarttaan saatiin vuonna 2022 uusi tili bio- ja uusiutuville polttoaineille.

**Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet** 😊

Stara on lisännyt uusiutuvan polttoaineen käytön seurantaa ja viestintää aiheesta, jolloin myös henkilöstö saa asiasta tietoa.

**Toimenpiteiden vaikutukset** 😊

Uusiutuvan polttoaineen käyttö on lisääntynyt.

**Johtopäätökset: Sitovien tavoitteiden toteutuminen**

Sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala että Stara ovat kehittäneet sitovia tavoitteita sekä niihin sitoutumista suositusten mukaisesti.

## 2.2 Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönotto

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunginkanslian tulee varmistaa, että kaupunkitasoisten hankkeiden johtamisvastuu on selvästi osoitettu yhdelle päävastuulliselle johtajalle.***

Selvityksessään 23.11.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksesta kaupunginhallitus toteaa, että suurten muutoshankkeiden hallintaa ja johtamisvastuun selkeyttämistä on parannettu sekä muutoshankkeita, että sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevaa ohjeistusta terävöittämällä. Kansliapäällikkö on hyväksynyt 12.10.2023 (§ 144) Kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintamallin<sup>2</sup> johtamisvastuun selkeyttämiseksi. Toimintaohje on osoitettu kaupunginkanslian, toimialojen ja liikelaitosten johtaville viranhaltijoille. Kaupunginvaltuuston 1.11.2023 päättämään Helsingin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin on sisällytetty suurten muutoshankkeiden riskienhallinnan järjestäminen.

### Kaupunginkanslian selvitys 18.12.2024

Keskitettyjä johtamisvastuita sekä eri sidosryhmien ja käyttäjäorganisaatioiden rooleja ja vastuita on erityisesti tarkennettu kaupunkitason merkittävissä muutoshankkeissa. Kaupunkitason merkittäviksi muutoshankkeiksi on asetettu kaupunkiyhteiset HR kokonaisuudistus, talouden muutosohjelma sekä asianhallinnan uudistus, joissa kaikissa johtamisvastuu on osoitettu yhdelle päävastuulliselle johtajalle: esimerkiksi henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus -muutoshankkeen omistajana toimii kaupungin henkilöstöjohtaja. Kaikkein merkittävimpiä muutoshankkeiden suunnittelua ja onnistumista seurataan osana vuoden aikana vahvistettua operatiivista johtamista sekä tähän liittyviä mekanismeja kuten ylimmän viranhaltijajohdon johtoryhmän työskentelyä. Merkittävistä muutoshankkeista kootaan tiiviissä yhteistyössä hankejohtajan ja -omistajien kanssa hankkeista kuukausittain tilannekuva, jota raportoidaan ylimmälle virkajohtajalle tarpeen mukaan ja vähintään neljännesvuosittain. Päävastuullisen nimeämisen lisäksi keskeisiä keinoja johtamisvastuun vahvistamiseksi ovat riittävä, ennen hankkeen asettamista tehtävä varhaisen vaiheen tarvekuvaus sekä tähän pohjautuvat tavoiteasetanta ja -seuranta. Toimenpiteet ovat edistäneet hankkeiden kaupunkitasoista säännöllistä seuranta.

### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

---

<sup>2</sup> Kansliapäällikön pk. Kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintamalli 12.10.2023 § 144.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Kansliapäällikkö on hyväksynyt sitovan ohjeen kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintamallista. Merkittävissä kaupunkitasoisissa muutoshankkeissa on nimetty vastuullinen johtaja, ja hankkeiden toteutumista seurataan järjestelmällisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Merkittävien hankkeiden seuranta on ohjeistuksen myötä parantunut ja tullut järjestelmällisemmäksi.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian tulee panostaa kaupunkitasoisten uudistusten yhteydessä muutosjohtamiseen koko organisaatiossa.***

Kaupunginkanslian selvitys 18.12.2024

Kaupungin organisaatorajat ylittävien merkittävien muutos- ja ICT-hankkeiden päätöksenteon ja seurannan läpinäkyvyyden parantamiseksi asetettiin sitova toimintaohje kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintamalli. Strategiaosasto valmistelee yhdessä hankejohtojen kanssa muutoshankkeiden käynnistyspäätökset valvoen, että muutoshankejohto on käynyt vuoropuhelua muutosvaikutuksista merkittävien sidosryhmien edustajien kanssa ja tehnyt riittävät arviot muutoshankkeen toteutettavuudesta. Tässä vaiheessa merkittäviksi muutoshankkeiksi on asetettu kaupunkiyhteiset HR kokonaisuudistus, talouden muutosohjelma sekä asianhallinnan uudistus. Kaupunginkanslian strategiaosaston johdolla on koottu kansliapäällikön asettamiin muutoshankkeiden tavoitteiden, muutosjohtamisen ja riskienhallinnan seurantaan ja raportointiin toimintamalli. Hallintamallin mukaisesti kootaan tiiviissä yhteistyössä hankejohtojen ja -omistajien kanssa hankkeista kuukausittain tilannekuva, jota raportoidaan ylimmälle virkajohdolle tarpeen mukaan tai kuitenkin neljännesvuosittain. Muita toimenpiteitä muutosjohtamisen vahvistamiseksi on tehty muutosviestinnän osalta muun muassa yhteistyössä kanslian viestintäosaston kanssa. Strategiaosasto on 2025 tiivistämässä vuoropuhelua toimialojen ja keskushallinnon yhteisten palveluiden johdon kanssa käyttäjäorganisaatioiden tarpeiden ja tarvittavan resurssoinnin paremmasta huomioimisesta. Lisäksi muutoshankehallintaa on vahvistettu kehitys- ja ICT-hankehallinnan ohjeistuksia parantamalla sekä kehitystarpeiden käsittelyprosessin suunnittelulla, jotka on tarkoitus jalkauttaa ensi vuoden aikana.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Strategiaosaston vastuulle on määritelty valmistella muutoshankkeiden käynnistyspäätökset yhdessä hankejohtojen kanssa sekä seurata ja valvoa hankkeiden toteutamista säännöllisissä palavereissa. Lisäksi on annettu toimintaohje kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintaan, luotu toimintamalli kansliapäällikön asettamien muutoshankkeiden seurantaan ja raportointiin, vahvistettu muutoshankkeiden viestintää ja vahvistettu muutoshankehallintaa kehitys- ja ICT-hankehallinnan ohjeistuksia parantamalla.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Muutosjohtamiseen on alettu panostaa merkittävässä hankkeissa, ja tämän vaikutukset näkyvät vähitellen.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian tulee panostaa kaupungin kaikki henkilöstöryhmät tavoittavaan sisäiseen viestintään.***

Lausunnossaan arviointikertomuksesta 22.05.2023 kaupunginhallitus toteaa, kaikki henkilöstöryhmät tavoittavaan sisäiseen viestintään panostaminen on huomioitu Palkanlaskennan vakauttamishankkeessa. Tehostettua sisäistä viestintävalmiutta jatkettiin, ja lisäksi panostettiin ulkoiseen viestintään.

Kaupunginkanslian selvitys 18.12.2024

Kaupungin sisäisen viestinnän kanavia kehitetään jatkuvasti ja systemaattisesti. Vuonna 2024 on toteutettu kaupunkitasoinen ja toimialakohtaisesti tarkennettu sisäisen viestinnän kanavamalli, joka täsmentää eri kanavien roolin ja käyttötarkoitusta sisäisessä tiedonkulussa. Sisäisen viestinnän työskentelymalleja on kehitetty yhdessä sisäisten asiakkaiden, kuten esimerkiksi HR kanssa. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on kehittynyt.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Vuonna 2024 kehitettiin sisäisen viestinnän kanavamalli yhteistyössä sisäisten asiakkaiden kanssa.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Yhteistyö eri toimijoiden välillä on lisääntynyt. Sisäisen viestinnän kehittyminen tulee näkymään kaupungin työntekijöille vähitellen. Vastauksessa ei otettu kantaa siihen, miten kaikki henkilöstöryhmät tavoitetaan.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian tulee panostaa ulkoiseen viestintään tilanteissa, joissa mahdollinen mainehaitta tunnistetaan.***

Kaupunginhallituksen lausunnossa 22.5.2023 arviointikertomuksesta 2022 todetaan, että hankkeiden viestintäsuunnitelmat ja viestinnän resurssit, samoin kuin hankejohdon ja koko kaupungin johdon panostukset viestintään toteutetaan lautakunnan asettaman tavoitetilan mukaisiksi. Ulkoiseen viestintään panostaminen tilanteissa, joissa

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

mahdollinen mainehaitta tunnistetaan, on myös huomioitu palkanlaskennan vakauttamishankkeessa.

Kaupunginkanslian selvitys 18.12.2024

Ulkoisen viestinnän käytäntöjä ja prosesseja kehitetään jatkuvasti ja systemaattisesti. Kaupungilla on voimassa olevat häiriö- ja kriisitilanteiden viestintäohjeet, joita hyödynnetään soveltuvin osin myös mainehaittatilanteissa. Avainhenkilöille järjestetään myös mediavalmennuksia. Kaupunkitasoisilla muutoshankkeilla on viestintäsuunnitelma ja niissä huomioidaan myös riskeihin viestinnällinen varautuminen. Kuvattujen toimenpiteiden avulla lähtökohdat julkiseen keskusteluun osallistumiseen mainehaittatilanteissa paranevat.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kansliapäällikön 12.10.2023 antamassa ohjeessa kaupunkiyhteisistä muutoshankkeista määritellään, että hankesuunnitelmassa on kuvattava myös hankkeen viestintä. Kaupunkitasoisilla muutoshankkeilla on viestintäsuunnitelma ja niissä Kanslian mukaan huomioidaan myös viestinnällinen varautuminen riskeihin. Kanslian mukaan käytäntöjä ja prosesseja myös kehitetään jatkuvasti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden viestintäsuunnitelmien mukainen riskeihin varautuminen tulee parantamaan ulkoista viestintää tilanteissa, joissa sille on tarvetta,

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian ja Taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpa) tulee kehittää henkilöstö- ja taloushallinnon prosesseja siten, että palkkavirheiden määrä saadaan mahdollisimman pieneksi.***

Selvityksessään 23.11.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksesta kaupunginhallitus toteaa, että palkanlaskennan vakauttamishankkeessa on kehitetty prosesseja. Taloushallintopalveluliikelaitos on ollut mukana kaupunginkanslian johtamassa virhelähdetyön seurantaprojektissa. Liikelaitoksella on lisäksi oma palkanmaksun laadunseuranta. Keväällä 2023 on otettu käyttöön palvelunhallintajärjestelmä, jonka avulla asiakkaiden yhteydenotot on keskitetty. Johdon tilannekuvassa palkanmaksusta ja Sarastian käyttöönoton vakauttamisesta 12.1.2024 todettiin, että palkanlaskennan tilanne on vakiintunut ja virhemäärät ovat toistuvasti tavoitetason alapuolella. Tiivis seuranta päättyi, ja raportin mukaan laadun kehittämistä jatketaan toimintatapojen ja prosessien kehittämisen kautta.

Kaupunginkanslian ja Talpan selvitys 18.12.2024

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Marraskuussa 2024 palkkavirheiden osuus palkkalaskelmista oli 0,4 %. Heinäkuusta alkaen virheiden osuus on ollut alle prosentissa. Palkkavirheiden korjausnopeus on hyvällä tasolla. Kokonaan puuttuvien palkkojen juurisyynä on tyypillisesti liian myöhään tallennettu työsopimus, joten hyvällä ennakkoinnilla näitä tapauksia voidaan edelleen vähentää.

Talpassa on vahvistettu palkanlaskentajärjestelmän osaamista sekä laadittu ja otettu käyttöön yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa tarkistustoimenpiteet, jossa varmistetaan palkanlaskennan eri vaiheiden oikeellisuutta ja ajantasaisuutta koko työsuhteen elinkaaren aikana. Asiakaspalvelua on vahvistettu ja tarjottu tukea järjestelmän käyttöön toimialoille ja liikelaitoksiin. Järjestelmätoimittajan kanssa on jatkettu yhteistyötä, jotta järjestelmän kapasiteetti ja toiminnallisuudet ovat parantuneet. Jatkon näkökulmasta olennaista on yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa nopeuttaa palkanlaskennan rytmiä, jotta tiedot tulevat palkkapalveluihin nopeammin. Näin varmistetaan palkanmaksun oikeellisuus ja oikea-aikaisuus.

**Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet** 😊

Henkilöstö- ja taloushallinnon prosesseja on kehitetty Talpassa lisäämällä osaamista, ottamalla yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa käyttöön uusia tarkistustoimenpiteitä, vahvistamalla toimialojen ja liikelaitosten järjestelmätukea ja asiakaspalvelua sekä jatkamalla yhteistyötä järjestelmätoimittajan kanssa järjestelmän toiminnallisuuden parantamiseksi.

**Toimenpiteiden vaikutukset** 😊

Palkkavirheiden määrä on saatu laskemaan selvästi ja palkkavirheiden korjausnopeus on hyvällä tasolla.

**Johtopäätökset: Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöön-otto**

Sekä kaupunginkansliassa että Talpassa on toteutettu toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi suositusten mukaisesti. Keskeisin väline tähän on kaupunkiyhteisen muutoshankkeiden ohje, jota noudattaen hankkeen johtaminen, resursointi, aikataulutus ja muutoksen viestintä on järjestettävä. Helsingin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin on sisällytetty suurten muutoshankkeiden riskienhallinnan järjestäminen. Talpassa on kehitetty prosesseja monipuolisesti, ja palkkavirheet on saatu laskemaan. Henkilöstöraportointia kehitetään edelleen. Muutosjohtamiseen ja viestintään liittyvien toimenpiteiden vaikutukset ilmenevät vasta viiveellä, mahdollisesti vasta seuraavan kaupunkitasoisen muutoshankkeen kohdalla. Muiden suositusten kohdalla toimenpiteiden vaikutukset ovat olleet myönteisiä.

## ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (JulKL 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

## 2.3 Konsernille asetetut tavoitteet

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunginkanslian tulee osana kaupungin talousarviota valmistella merkittävimmille tytäryhteisöille asetettavia, kaupunginvaltuustolle raportoitavia tavoitteita. Nämä voivat olla valikoituja omistajastrategioiden mukaisia tavoitteita, kuitenkin siten, että mittareille asetetaan tavoitetasot, joiden perusteella tavoitteen toteutumista on mahdollista arvioida.***

Kaupunginkanslia toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että vuoden 2024 talousarviossa on vahvistettu keskeisimmille tytäryhteisöille omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet ja mittarit. Talousarviossa vahvistettujen tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain konsernitilinpäätöksen yhteydessä.

Talousarviossa 2024 mainitaan, että ”tavoitteiden toteumatietoja arvioidaan kaupungin konsernitilinpäätöksessä sen perusteella täyttävätkö ne mittarille omistajastrategiassa asetetun tavoitetason tai jos tavoitetasoa ei ole erikseen määritetty, ovatko avainmittarien tulokset säilyneet vähintään edellisen vuoden tasolla. Toteutumattomista tavoitteista raportoidaan erikseen kaupunginvaltuustolle”.

### Kaupunginkanslian selvitys 17.12.2024

Konserniohjeen mukaan kaupunginhallituksen hyväksymissä yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisöille asetettavat keskipitkän aikavälin tavoitteet. Talousarviossa vahvistetaan vuosittain omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet avainmittareineen merkittävimpien tytäryhteisöjen osalta. Merkittävimpien tytäryhteisöjen määrittelyssä on hyödynnetty erityisesti seuraavia lähtökohtia: yhteisön taloudellinen ja toiminnallinen laajuus, aktiivinen toimijuus sekä yhteisön omistajastrateginen merkitys kaupunkikonsernille. Lisäksi merkittävimmillä yhteisöillä on kaupunkistrategisia tavoitteita sekä kattavia palvelusopimuksia Helsingin kaupungin kanssa.

Konserniohjeen mukaan mittareiden vuotuisten tavoitearvojen asettaminen on tytäryhteisöjen hallitusten tehtävänä ja vastuulla. Vuoden 2025 talousarviossa esitetään kyseessä olevien tytäryhteisöjen hallitusten vuosittain määrittelemät tavoitearvot kullekin omistajastrategian mukaiselle mittarille. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuoden 2025 konsernitilinpäätöksessä vertaamalla mittareiden toteumatietoja asetettuihin tavoitearvoihin.

### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Vuoden 2024 talousarviossa on vahvistettu keskeisimmille tytäryhteisöille omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet ja mittarit. Lisäksi vuoden 2025 talousarvioon on lisätty mittareiden tavoitearvot suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Tavoitteiden toteutumisen arviointi helpottuu, kun mittarit ja niille asetetut tavoitearvot ovat esitetty läpinäkyvästi. Mittareiden toteumia asetettuihin tavoitearvoihin voidaan arvioida ensimmäisen kerran vuoden 2025 tilinpäätöksen yhteydessä.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian tulee varmistaa, että uusille tytäryhteisöille määritellään omistajastrategia viipymättä, ja että olemassa olevien tytäryhteisöjen omistajastrategiat pidetään ajan tasalla.***

Kaupunginkanslia toteaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle 13.12.2023 antamassa selvityksessä, että uusille, vuoden 2021 jälkeen perustetuille kaupungin tytäryhteisöille on vahvistettu omistajastrategia yhteisön perustamisen yhteydessä ja näin toimitaan myös jatkossa. Lisäksi olemassa olevien tytäryhteisöjen omistajastrategioita päivitetään tarvittaessa.

Kaupunginkanslian selvitys 17.12.2024

Konserniohjaus toimii tytäryhteisöjen omistajastrategioiden osalta esitetysti. Touko-kuun 2023 jälkeen on perustettu uutena tytäryhtiönä Helsingin Velvoitepysäköinti Oy, jolle vahvistettiin omistajastrategia yhtiön perustamisesta päättämisen yhteydessä. Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden osalta päivitystarpeita tullaan arvioimaan kootusti uuden kaupunkistrategian vahvistamisen jälkeen.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Kaupunginkanslia on toiminut suosituksen mukaisesti ja aikoo toimia siten jatkossakin.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toiminta on konserniohjeen mukaista, kun kaikilla tytäryhteisöillä on kaupunginhallituksen hyväksymät ajantasaiset omistajastrategiat. Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ja muihin linjauksiin, joiden tavoitteena on osaltaan tukea kaupungin omistaja-arvon positiivista kehittymistä.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

**Johtopäätökset: Konsernille asetetut tavoitteet**

Kaupunginkanslia on ryhtynyt molempien suositusten mukaisiin toimenpiteisiin. Talousarviossa 2024 on vahvistettu keskeisimmille tytäryhteisöille omistajastrategioissa määritellyt tavoitteet ja mittarit, ja vuoden 2025 talousarvioon on lisätty tavoitearvot mittareille. Tytäryhteisöille on hyväksytty omistajastrategiat ja niiden päivitystarpeita tullaan arvioimaan laajemmin uuden kaupunkistrategian vahvistamisen jälkeen.

## 2.4 Rakennusomaisuuden tehokas käyttö

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tehostaa kaupunkistrategian linjauksen toteuttamista luopumalla kaupungin omistamista tarpeettomista tiloista ja kehittää omistamisen pitkän tähtäimen suunnitelmallisuutta.***

#### Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 5.12.2024

Toimialat ovat toimittaneet listaukset tarpeettomiksi jäävistä tiloista seuraavalle kymmenelle vuodelle. Kaupunkiympäristön toimiala on tehostanut luopumisprosessia uudistamalla prosessia ja kuvaamalla sen vaiheet. Kaikki luovuttaviksi arvotetut kohteet on käyty läpi ja aikataulutettu luopumissuunnitelma viiden vuoden jaksolle. Myymällä luopuminen on nopeutunut selkeästi sekä kaupungille on syntynyt selkeämpi raportoitava ymmärrys luovuttavasta kiinteistömassasta.

Toimintaa on tehostettu myös niin, että Tilat-palvelu on kehittänyt arvottamisen prosessia uudelleen. Nykyisin arvotuksia tehdään heti, kun tieto toimialalta saapuu, joka on nopeuttanut luopumisprosessia näiden käynnistyessä aiempaa aikaisemmin. Lisäksi purkamisprosessia on uudistettu niin, että arvotettujen kohteiden seisonta-aika lyhenisi aikaisemmasta. Tämä näkyy osaltaan kaupungin kiinteistömässan keskimääräisen kuntoluokan paranemisena. Purkulupienhakemisen prosessia on tarkasteltu yhdessä rakennusvalvonnan kanssa ja vastuuta purkamisen tilaamisesta on selkeytetty rakentamispalveluliikelaitoksen kanssa.

#### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on ryhtynyt suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin.

#### Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Myyminen on nopeuttanut selkeästi luopumisprosessia. Prosessiuudistuksien takia kaupungille on myös syntynyt selkeämpi ymmärrys luovuttavasta kiinteistömässan. Lisäksi purkuja on tehty aikaisempaa enemmän, joka on näkynyt osaltaan kaupungin kiinteistömässan keskimääräisen kuntoluokan paranemisena.

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa toimitilastrategian ja sitä tukevien ohjelmien toimenpiteiden toteuttaminen ennen***

## ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

***seuraavia rakennusomaisuutta koskevia strategia- tai ohjelmauudistuksia.***Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 13.12.2024

Toimitilastrategian toimenpiteet ovat edenneet pääosin aikataulussa. Tarvittaessa toimenpiteiden aikatauluihin on myös tehty muutoksia ja tarkennuksia. Toimenpiteiden aikataulumuutokset on hyväksytty erikseen toimitilastrategian toimeenpanon ohjausryhmässä. Toimitilastrategian toimeenpano-ohjelma jatkuu vuoden 2025 loppuun. Vuoden 2025 aikana toimeenpano-ohjelmaan tehdään erillinen tarkastelu, minkä perusteella päätetään jatkettavista ja uusista toimenpiteistä.

Aikaisemmin toimitilastrategian ohjausryhmään valmisteltiin esitys, jonka mukaan kiinteistöpoliittisen ohjelman, sisäilmaohjelman ja niiden yhteisen toteutusohjelman seuranta muutetaan. Samalla kiinteistöpoliittinen ohjelma sulautettiin osaksi toimitilastrategiaa. Toteutusohjelman edelleen ajankohtaiset ja keskeneräiset toimenpiteet on siirretty osaksi toimitilastrategian toimeenpano-ohjelmaa tai Tilat-palvelun sisäisen kehittämisen tehtäviä. Täten kiinteistöpoliittisen ohjelman erillinen seuranta on voitu lopettaa. Sisäilmaohjelman ja sen osana olleen toteutusohjelman toimenpiteiden seuranta on siirretty kaupungin sisäilmaryhmälle.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on toiminut suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimitilastrategian toimenpiteiden toteutumisesta on seurattu ja aikaisempia ohjelmia on sulautettu osaksi toimitilastrategiaa suosituksen mukaan. Toimenpiteet ovat pääosin edenneet aikataulussa. Osa toimenpiteistä on kuitenkin pitkäkestoisia, joten kaikki toimenpiteet eivät välttämättä valmistu yhden strategiakauden aikana. Toteutuksessa oleviin toimenpiteisiin on tehty tarvittaessa muutoksia ja tarkennuksia.

---

***Tarkastuslautakunnan esittämä suositus***

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee selvittää tarkoituksenmukaisin tapa järjestää Hekan liiketilojen vuokraus.***

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 5.12.2024

Hekan liike- ja palvelutiloihin on tehty liiketilaselvitys. Projektissa analysoitiin tyhjen tilojen sijaintia, kokoa, kustannuksia sekä syitä ilmiöön. Liiketilaselvityksen perusteella on käynnistetty selvitystyö erilaisista vaihtoehdoista liiketilojen aiheutuvien tappioiden näkyväksi tekemisestä. Samalla selvitetään optimaalisinta tapaa hallinnoida kaupunkikonsernin sisällä tiloja siten, että tilojen kehittämistä tehdään kaupunkistrategian mukaisesti.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on toiminut suosituksen mukaisesti, mutta toimenpiteet ovat vielä kesken.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Hekan liike- ja palvelutiloihin on tehty liiketilaselvitys. Selvitys Hekan-liiketilojen järjestelyn vaihtoehtoista tullaan viemään kaupungin tuottavuusryhmään tammikuussa 2025. Täten tarkoituksenmukaisin toteuttamistapa ei ole vielä selvillä.

**Johtopäätökset: Rakennusomaisuuden tehokas käyttö**

Kaupunkiympäristön toimiala on ryhtynyt toimenpiteisiin kaikissa suosituksissa. Kaupunkiympäristön toimiala on yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tehostanut kaupunkistrategian linjauksen toteuttamista luopumalla kaupungin omistamista tarpeettomista tiloista ja kehittää omistamisen pitkän tähtäimen suunnitelmallisuutta. Osa toimitilastrategian toimenpiteistä on kuitenkin luonteeltaan pitkäkestoisia, joten kaikki toimenpiteet eivät välttämättä valmistu ennen uusia strategia tai ohjelmauudistuksia. Hekan liiketilojen vuokraukseen on tehty selvitys, mutta vielä ei ole selvillä, mikä on tarkoituksenmukaisin toimintatapa järjestää liiketilojen vuokraus. Selvitys Hekan-liiketilojen järjestämisen vaihtoehtoista tullaan viemään kaupungin tuottavuusryhmään alkuvuodesta 2025.

## 2.5 Asuinalueiden kaavoituksen vaikutus viheralueisiin

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa sellaisia ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon.***

#### Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 11.12.2024

Yleis- ja asemakaavoitus tukeutuu myös jatkossa tarkastuslautakunnan suositusten mukaisiin periaatteisiin: täydennysrakentamista ja tonttien lisärakentamista painotetaan. Arvokkaimille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Toimialan selvityksen mukaan kaavoittajien mahdollisuudet monimuotoisen luonnon huomioon ottamiseksi ovat lisääntyneet. Kaavojen konkreettiset vaikutukset kaupunkiympäristössä toteutuvat kuitenkin viiveellä.

Vuonna 2025 käyttöön otettavalla yleisten alueiden kehittämisohjelman prosessilla ja työkaluilla voidaan tukea nykyisten viheralueiden entistä parempaa huomioon ottamista kaavoituksessa. Ympäristöpalvelut ja kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelut ovat viimeistelemässä Helsingin luontopalvelulinjausta päätöksentekoon kevään 2025 aikana. Luontopalvelulinjauksen tavoitteena on lisätä luonnon virkistysmahdollisuuksia ja samalla turvata luontoarvot.<sup>3</sup> Kaupunkiympäristön toimiala on lisäksi käynnistänyt hankkeen ”Helsingin ekologisten verkostojen kokonaistarkastelu ja toimenpideohjelma”, jonka on määrä valmistua vuonna 2025. Työ tuottaa lähtötietoa samaan aikaan valmistelussa olevaan yleiskaavan toteuttamisohjelmaan ja muuhun maankäytön suunnitteluun.

Puustoisten alueiden osuutta Helsingissä mitataan nykyisin latvuspeittoalalla<sup>4</sup>, joka on vuosina 2017–2023 ollut noin 29 prosenttia Helsingin maa-alasta ilman saaristoa. Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa on seurattu

---

<sup>3</sup> <https://lumovahti.hel.fi/actions/11.1>. Luettu 16.12.2024

<sup>4</sup> Latvuspeittoala on se pinta-ala maasta, jonka puut peittävät. Määritelmän lähde: Metsien rakenne ja kehitys -sanasto. Metsäsanasto-sarja osa 3, Suomen metsäkeskus, Lahti 2023, 41. Kaupungin käyttämässä latvuspeittoaineistossa vähintään viisi metriä korkea kasvillisuus on määritelty puuksi. Aineiston tuottaa kaupunkimittausspalvelut laserkeilausdataa hyödyntäen. Aiemmin seurannassa käytettiin maanpeiteaineistoa, mutta menetelmämuutosten vuoksi vuosien 2022 ja 2024 maanpeiteaineiston puustoalat eivät ole enää vertailukelpoisia aikaisempien kartoitusvuosien kanssa. Saaristosta ei ole saatavana latvuspeittoa, joten saaristoalueiden puustoisuutta arvioidaan edelleen maanpeittoaineiston avulla. Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 11.12.2024.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

tarkistettuja asemakaavaehdotuksia ekologisten verkostojen<sup>5</sup> näkökulmasta vuonna 2023.<sup>6</sup> Kolmessa kaikista 52:sta vuonna 2023 kaupunkiympäristölautakunnassa käsitellyistä tarkistetusta asemakaavaehdotuksista oli vähäisiä ristiriitoja ekologisen verkoston kanssa. Vuonna 2022 näitä oli tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen saatujen tietojen mukaan viidessä asemakaavaehdotuksessa 51:stä.<sup>7</sup> Kaupunkiympäristön toimialalla järjestetystä ”Viheralueiden mittarit” -työpajasta saadun tiedon mukaan toimialalla ei vielä ole riittäviä pitkän aikavälin seurantamittareita kaupungin viheralueita koskevien tavoitteiden toteutumiselle.<sup>8</sup>

### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on toiminut suosituksen mukaisesti ja aikoo toimia siten jatkossakin. Toimiala on myös toteuttamassa lisää sellaisia toimenpiteitä, jotka mahdollistavat luontoarvojen entistä paremman huomioon ottamisen kaavoituksessa tulevaisuudessa.

### Toimenpiteiden vaikutukset ☹

Saatavilla olevan mittaritiedon mukaan kaupunkiluontoa ei ole hävinnyt merkittävästi viime vuosina. Puustoisien alueen osuus Helsingin pinta-alasta on säilynyt ennallaan vuosina 2017–2023. Vuonna 2023 asemakaavaehdotuksissa on ollut vähemmän ristiriitoja ekologisten verkostojen kanssa kuin vuonna 2022, joten kaavoittajat näyttävät ottaneen ekologiset verkostot paremmin huomioon. Koska kaavoituksen vaikutukset tulevat viiveellä ja saatavilla oleva mittaritieto on niukkaa, kyseiset tiedot mittaavat huonosti tarkastuslautakunnan suositusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia. Lisäksi osa toimenpiteistä on vielä kesken.

---

## ***Tarkastuslautakunnan esittämä suositus***

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi.***

### Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 11.12.2024

Arvokkaat luontoalueet -aineistoa päivitetään vuosittain, koska se muuttuu uusien luontoselvitysten ja aineistopäivitysten myötä. Ympäristöpalvelut on vuonna 2024

---

<sup>5</sup> Ekologinen verkosto koostuu ekologisista alueista ja yhteyksistä, jotka mahdollistavat liikkumisen ja leviämisen. Kaupunkiseutujen vihreän infrastruktuurin käsitteitä. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 39/2013, 28.

<sup>6</sup> <https://lumovahti.hel.fi/actions/2.1>. Luettu 16.12.2024.

<sup>7</sup> Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022, 73.

<sup>8</sup> Viheralueiden mittarit - työpaja 30.1.2024 (diaesitys). Saatavilla Helsingin kaupungin intranet, Kymp, Kartat ja paikkatieto, Viheralueiden mittarit -työpaja kokosi yli 50 kymppiläistä yhteisen teeman äärelle. Luettu 17.12.2024.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

tuottanut asiantuntijakäyttöön luontoarvoiltaan arvokkaimpien alueiden karttatarkasteluita koko kaupungin alueelta. Muun muassa kyseisen luontotiedon käytöstä toteutetaan vuonna 2025 seminaari kaavoituksen asiantuntijoille. Näiden toimenpiteiden myötä luontotiedot otetaan entistä tarkemmin huomioon toiminnan suunnittelussa, kaavarajauksissa, kaavamääräyksissä sekä rakennusten ja katujen sijoittelussa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on toiminut ja aikoo jatkossakin toimia suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Tehdyt toimenpiteet ovat parantaneet kaavoittajien mahdollisuuksia hyödyntää tietoa ja säästää arvokkaimpia luontoalueita.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa.***

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 11.12.2024

Ympäristöpalveluiden resursseja on lisätty, ja samalla on kehitetty luontotietojen hallintaan liittyviä prosesseja. Viive tietojen käyttöön saamiseksi on vähentynyt, mutta isoilla aineistoilla se on edelleen kuukausia. Kaupungin luontotietojärjestelmän tiedot on avattu viranomaiskäyttöön kaikille kaupungin kaavoituksen asiantuntijoille vuonna 2024. Lisäksi muutamalle asemakaavoituksessa työskentelevälle henkilölle on saatu käyttöoikeus kansallisen digitaalisen lajitietopalvelun Laji.fi viranomaisportaaliin. Laji.fi käyttöoikeuksia oltiin lisäksi hankkimassa muillekin kaavoittajille. Laji.fi -palvelun tietojen tuontia kaavoittajille helppokäyttöisempään kaupungin sisäiseen kartta-palveluun oltiin myös valmistelemassa.

Vaikka tietovarantojen käyttöä koskevat prosessit ovat kesken ja luontotietoaineistoa kertyy jatkuvasti lisää, ajantasainen luontotieto on selvityksen mukaan käytettävissä kaavaprosesseissa. Kaavojen valmistelu on asiantuntijayhteistyötä, jossa myös kaupungin ympäristöpalvelun luontoasiantuntijat ovat kiinteästi mukana.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on toiminut ja aikoo jatkossakin toimia suosituksen mukaisesti.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Kaavoittajien käyttöön on saatu enemmän ajantasaista luontotietoa.

**Johtopäätökset: Asuinalueiden kaavoituksen vaikutus viheralueisiin**

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (JulkL 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Kaupunkiympäristön toimiala on ryhtynyt kaikkien kolmen suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin. Kaavoituksen vaikutukset kuitenkin toteutuvat viiveellä, ja pitkän aikavälin mittareita kaupungin viheralueita koskeville tavoitteille ei juurikaan ole. Tässä syystä vuosina 2022–2024 tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia luonnon ja viheralueiden säästymiseen ei voi vielä arvioida. Kaavoittajien mahdollisuudet hyödyntää ajantasaista luontotietoa ovat kuitenkin toimenpiteiden seurauksena parantuneet.

## 2.6 Kaupunkilaisten osallisuus asemakaavoituksessa

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa, että vähemmän aktiivisille asukkaille ja asukasryhmille sopivia osallistumismenetelmiä tarjotaan järjestelmällisesti aina silloin, kun valmistettava kaava vaikuttaa merkittävästi heidän elinympäristöönsä.***

#### Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 12.12.2024

Kaupunkiympäristön toimialan osallisuussuunnitelmaan vuosille 2023–2025 sisältyy useita toimenpiteitä, joilla edistetään erilaisten väestö- ja sidosryhmien osallisuutta. Näitä ovat muun muassa selkeäkielisyyden ja selkokielisyyden edistäminen, kuulemisen tapojen kehittäminen erilaisille väestöryhmille, kaupunkisuunnittelua esittelevien Uutta Helsinkiä -tilaisuuksien tavoitteiden ja toteutuksen kirkastaminen, uusien kohtaamisen ja tavoittamisen tapojen kokeileminen, kielilinjausten kirkastaminen ja saavutettavuuden edistäminen. Selvityksen mukaan osa osallistumissuunnitelman toimenpiteistä on jo valmiina ja kaikkia toimenpiteitä on edistetty. Toimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunkiympäristölautakunnalle vuonna 2025.

Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden lisäksi toimialalla on kokeiltu ja otettu käyttöön monia menetelmiä muun muassa vieraskielisten, lasten ja nuorten sekä ikään-tyneiden osallisuuden esteiden madaltamiseksi. Tulkkien käyttöä asukastapahtumissa on kokeiltu ja kokeilun perusteella päätelty, että selkeän suomen kielen käyttö edistäisi paremmin vieraskielisten ryhmien osallistumista kuin tulkkaus. Lasten ja nuorten osallisuutta on edistetty järjestämällä lasten ja nuorten iltoja sekä laatimalla ohjeet vuonna 2025 kaavoituksessa käyttöön otettavasta lapsivaikutusten arvioinnista. Toimialalla on kokeiltu satunnaisotantaan perustuvaa ja taustoiltaan monipuolisista asukkaista muodostuvaa kaupunkilaisraatia sekä panostettu yhteistyöhön järjestöjen ja yhdistysten kanssa eritaustaisten ihmisten ja toimialan vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Lisäksi on pyritty viestimään asiakaslähtöisesti, selkeästi ja monipuolisesti eri kanavissa, jotta tieto olisi helpommin löydettävissä ja ymmärrettävissä.

Asemakaavaprojektin vuorovaikutuksen laajuus ja mahdolliset erityiskohderyhmät tunnistetaan projektin alussa kaavan vaikutusten laajuus huomioiden. Kaavoituksessa on mahdollista käyttää monipuolisia ja tapauskohtaisia menetelmiä erityisten kohderyhmien huomioimiseksi. Toimialalla on vuosina 2023–2024 panostettu erityisesti kaupunkiuudistusalueiden osallisuusprosesseihin erilaisissa kaava- ja kaupunkisuunnitteluhankkeissa.

Asemakaavoitukselle on kehitetty verkkotilaisuuskonsepti, joka tukee suunnittelijaa selkeän verkkotilaisuuden järjestämisessä. Suorissa verkkotilaisuuksissa on ollut syksyllä 2024 vähemmän osallistujia kuin aikaisempina vuosina, mutta tilaisuuksien

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

tekstitettyjä tallenteita ja esittelyvideoita on katsottu paljon. Digitaalisia osallistumismahdollisuuksia on kehitetty esimerkiksi laatimalla ohjeet selkeän ja tekstitetyn asemakaavan esittelyvideon tekemisestä. Ohjeen mukaan laaditut videot mahdollistavat suunnitelmaan tutustumisen monille asukasryhmille, esimerkiksi kuulovammaisille tai suomen kieltä opetteleville. Kaupunki on myös ottanut käyttöön uuden entistä helppokäyttöisemmän digitaalisen karttapohjaisen kyselytyökalun.

Asemakaavoitus on alkuvuonna 2025 uusimassa kaavojen asiakirjapohjat järjestelmäuudistuksen yhteydessä. Tässä yhteydessä kaavadokumenttien saavutettavuutta ja luettavuutta parannetaan, mikä edistää muun muassa sosioekonomisesti heikomilla alueilla asuvien osallisuutta asemakaavoituksessa. Osallisuuden suunnittelua ja järjestämistä koskevia materiaaleja on päivitetty. Lisäksi koko kaupungin henkilöstölle on laadittu verkkokoulutus yhdenvertaisesta ja monimuotoisten kaupunkilaisten osallisuudesta.

Luotettavaa ja vertailukelpoista tilastotietoa niin kutsuttujen vähemmän aktiivisten asukasryhmien osallistumisen kehityksestä vuosilta 2022–2024 ei ole saatavilla, sillä esimerkiksi asukastilaisuuksiin osallistuneiden taustatietoja ei tavallisesti kysytä. Toimialan arvion mukaan vaikeammin tavoitettavat ryhmät osallistuvat asemakaavoitukseen yhä rajallisesti. Asemakaavoitukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Tämän vuoksi ei ole takeita, että vaikeammin tavoitettaviin ryhmiin kuuluvat asukkaat osallistuisivat aktiivisemmin, vaikka toimiala tavoittaisikin heidät paremmin.

### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Toimiala on toteuttanut lukuisia suosituksen mukaisia toimenpiteitä.

### Toimenpiteiden vaikutukset ☹

Vähemmän aktiivisten asukasryhmien osallistumisesta kaavoitukseen ei ole luotettavaa vertailutietoa, joten ei ole mahdollista arvioida, ovatko vähemmän aktiiviset asukasryhmät käytännössä osallistuneet kaavoitukseen aiempaa aktiivisemmin.

### **Johtopäätökset: Kaupunkilaisten osallisuus asemakaavoituksessa**

Toimiala on parantanut vähemmän aktiivisten asukkaiden ja asukasryhmien osallistumismahdollisuuksia kaavoitukseen tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti, mutta tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia osallistumiseen ei voi arvioida vertailutiedon puuttuessa.

## 2.7 Turvallisuus kaupungin eri osissa

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee tarkistaa koulujen ja päiväkotien saattoliikennejärjestelyjen suunnitteluperiaatteet asetettujen tavoitteiden mukaisesti.***

Kaupunginhallitus toteaa kaupunginvaltuuston 13.12.2023 käsittelemässä selvityksessä, että alueellisia liikenneturvallisuusselvityksiä on valmistunut kaksi, ja lisäksi kaksi muuta selvitystä valmistunee vielä loppuvuoden 2023 aikana. Liikenneturvallisuusselvitysten laatiminen jatkuu vuonna 2024. Toimenpide ”koulujen ja koulureittien liikennejärjestelyjen turvallisuustarkastelut” on kehittämisohjelmassa suunniteltu aloitettavaksi vuonna 2026. Tässä tarkasteltaisiin alueellisten selvitysten ulkopuolelle jääneiden koulureittien turvallisuutta ja koulujen saattoliikennejärjestelyitä.

#### Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 19.11.2024

Alueellisia liikenneturvallisuusselvityksiä on 19.11.2024 mennessä valmistunut yhteensä kuusi, joista kaksi on valmistunut vuoden 2024 aikana. Lisäksi seitsemännen selvityksen odotetaan valmistuvan vielä vuoden 2024 loppuun mennessä. Vuonna 2024 on jo valmistunut Toukola-Kumpula-Vanhakaupunki sekä Veräjämäki-Veräjäläakso liikenneturvallisuusselvitykset. Edellisvuonna valmistuivat Konala, Roihuvuori-Tammisalo sekä Vuosaari. Valmistuneet selvitykset löytyvät netistä: [Liikennetutkimuksen julkaisut | Helsingin kaupunki](#)

Koulujen ja koulureittien liikenneturvallisuusjärjestelyiden turvallisuustarkasteluita on edistetty siten, että niitä tarkastellaan ja toimenpide-ehdotuksia tehdään osana liikenneturvallisuusselvityksiä ja osana muuta liikenne- ja katusuunnittelupalvelun toimintaa. Toimenpiteeseen sisältyvien osatehtävien edistämistä jatketaan tarvittavilta osin viimeistään vuodesta 2026 alkaen liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman toimenpiteiden mukaisesti (Koulujen ja koulureittien liikennejärjestelyjen turvallisuustarkastelut). [Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma 2022-2026](#)

Alueellisissa liikenneturvallisuusselvityksissä on tehty useita toimenpide-ehdotuksia liikenneturvallisuuden parantamiseksi koulujen ympäristössä ja muilla koulureiteillä. Toimenpide-ehdotusten jälkeen toimenpiteille tehdään niiden vaatimat tarkemmat suunnitelmat, joiden perusteella toimenpiteiden toteutuksesta päätetään. Selvityksissä tehdyistä koulujen ympäristöjä koskevista toimenpiteistä osa on edennyt liikenne- tai katusuunnitteluvaiheeseen. Tämän jälkeen toimenpiteet etenevät toteutsvaiheeseen.

Liikenneturvallisuusselvitysten lisäksi koulujen ja koulureittien liikenneturvallisuutta tarkastellaan ja toimenpiteitä suunnitellaan jatkuvasti osana muutakin liikenne- ja

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

katusuunnittelupalvelun toimintaa. Liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet koulujen ympäristössä eivät siten rajoitu ainoastaan liikenneturvallisuusselvityksissä tehtäviin toimenpide-ehdotuksiin.

Pitkäjänteinen ja kattava liikenneturvallisuuden edistäminen osana liikennesuunnittelua näkyy Helsingin onnettomuustilastoissa. Esimerkiksi liikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä per 100 000 asukasta kohden on laskenut viimeisen 25 vuoden aikana (eli 2000 luvulla) 3 liikenneonnettomuudesta kuolleesta alle yhteen liikenneonnettomuuksissa kuolleeseen. Määrä laskee myös absoluuttisesti, vaikka väestö kasvaa. Myös vakavasti loukkaantuneiden määrän kehitys liikenneonnettomuuksissa on laskenut. Vaikuttavin tekijä onnettomuuksien vähenemiseen on nopeusrajoitusten laskeminen, mutta myös liikennejärjestelyillä on tähän vaikutusta. Lisäksi tilastojen hyvään kehitykseen vaikuttaa valvonta ja valistus.

### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Suosituksen mukaisiin toimiin on ryhdytty, koulujen ja päiväkotien saattoliikennejärjestelytyötä jatketaan edelleen osana kehittämisohjelmaa. Lukuisista toimenpiteistä huolimatta vastauksesta ei voi yksiselitteisesti todeta, onko saattoliikennejärjestelyiden suunnitteluperiaatteita tarkistettu.

### Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimenpiteiden vaikutukset ovat nähtävillä ja odotettavissa pitkällä aikajänteellä. Niiden mukaisia vaikutuksia 25 vuoden ajalta on todennettu jo liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrien vähentymisenä myötä absoluuttisesti ja suhteellisesti.

---

## **Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian tulee entisestään vahvistaa kaupungin palveluiden edustajien ja asukkaiden välistä vuoropuhelua sekä asukkaiden osallisuutta turvallisuuden parantamiseksi.***

Kaupunginhallitus toteaa kaupunginvaltuuston 13.12.2023 käsittelemässä selvityksessä, että strategiaosaston turvallisuus- ja valmiustiimi on järjestänyt turvallisuuskokouksia Malminkartanossa, Kontulassa ja Malmilla. Joulukuussa 2023 turvallisuuskokous pidetään Kannelmäessä ja vuonna 2024 turvallisuuskokoukset ulotetaan Meri-Rastilan alueelle. Turvallisuus- ja valmiustiimi seuraa kaupunkikehitystä ja reagoi siihen tilannekuvan edellyttämällä tavalla. Osallisuutta parannetaan kohdentamalla turvallisuuskokoukset myös nuorille. Nuorten turvallisuuskokousta pilotoidaan vuonna 2023 Kannelmäessä ja toiminta vakiinnutetaan vuonna 2024. Nuorten turvallisuuskokoukset on nimetty yhdeksi vuoden 2024 kaupunkiuudistustavoitteeksi.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Kaupunginkanslian selvitys 11.12.2024

Kaupunginkanslia toteaa kaupunginvaltuuston 13.12.2023 käsittelemässä selvityksessä, että strategiaosaston turvallisuus- ja valmiustiimi järjestää Turvallisuuden ja varautumisen tilannekuvakokouksen kaupunkikonsernin turvallisuuden ja varautumisen asiantuntijoille joka toinen viikko. Lisäksi tiimi on järjestänyt kerran kuukaudessa varautumisen teemapäivän samalle henkilöstölle ja keskeisille sidosryhmien edustajille. Teemapäivissä on käsitelty myös kaupunkiturvallisuuden ja organisaatioturvallisuuden ajankohtaisia aiheita. Konsernin turvallisuus- ja varautumisverkosto toimii päätösvalmistelijan roolissa tarvittavissa resursointia koskevissa asioissa ja tukee kaupunkiyhteistä toiminnallista ja taloudellista suunnittelua. Strategiaosaston turvallisuus- ja valmiustiimi on työstänyt turvallisuuteen keskittyvän, ilmiöpohjaisen laadullisen tilannekuvan keräämisen työkalun ulkopuolisen kumppanin kanssa vuonna 2022. Vuoden 2023 syyskaudella työkalu liitettiin osaksi laajempaa strategiaosastolla toteutettavaa alueellisen johtamisen kehittämisen yhteistyöhanketta. Alueellisen tietomallin kehittäminen jatkuu vuonna 2024.

Strategiaosaston turvallisuus- ja valmiustiimi on jatkanut turvallisuuskokousten järjestämistä Kannelmäessä, Malminkartanossa, Kontulassa, Malmilla ja uutena myös Meri-Rastilassa. Turvallisuus- ja valmiustiimi seuraa kaupunkikehitystä ja reagoi siihen tilannekuvan edellyttämällä tavalla. Osallisuutta on parannettu vuonna 2024 järjestämällä nuorten turvallisuuskokoukset Meri-Rastilassa, Malmilla, Kontulassa ja Kannelmäki-Malminkartano alueella. Nuorten turvallisuuskokoukset on myös nimetty yhdeksi toimenpiteeksi kaupunginkanslian vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa segregaaation vähentämiseksi ja lasten ja nuorten toimijuuden ja tulevaisuudennäkymien vahvistamiseksi. Tavoitteena on osallistaa kaupunkiuudistusalueiden nuoria entistä paremmin alueiden yhteiseen kehitystyöhön ja kerätä heiltä tietoa alueiden turvallisuuteen ja viihtyisyyteen liittyvistä huolista ja ratkaisuehdotuksista. Lisäksi tarkastellaan toimenpiteestä laadittavien muistiodien mahdollista hyödyntämistä kaupunkitietopalvelujen ylläpitämässä lasten ja nuorten turvallisuuden tilannekuvassa.

Turvallisuuskeskustelut kumpuavat tarpeesta ymmärtää tekijöitä, jotka alueen toimijoiden, sekä lasten ja nuorten omasta näkökulmasta vaikuttavat heikentävästi ja vahvistavasti turvallisuuden kokemukseen heidän omissa arkiympäristöissään ja pohtia kaupungin keinoja vaikuttaa näihin. Keskustelujen tuottamia tietoja on pyritty hyödyntämään kaupunkisuunnittelussa ja turvallisuuteen kytkeytyvien palvelujen, toimintamallien ja rakenteiden tarkoituksenmukaisemmassa suunnittelussa. Keskusteluissa tuotettava tieto tukee myös uuden hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden suunnittelua ja valmistelua.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet ☺

Kaupunginkanslia on edistänyt kaupungin edustajien ja asukkaiden välistä vuoropuhelua eri puolilla kaupunkia. Vaikka lukuisia toimenpiteitä on tehty ja esimerkiksi nuorten turvallisuuskokouksia on järjestetty vuonna 2024, vastauksista ei yksiselitteisesti voi päätellä, kuinka paljon vuoropuhelu on vahvistunut.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Vuoropuhelua on edistetty ja sitä kautta luotu myös edellytyksiä tehdä yhä parempaa suunnittelua ja yhä kohdennetumpia palveluita. Vastausten perusteella ei voi päätellä, onko asukkaiden osallisuus lisääntynyt, ei myöskään sitä, onko turvallisuustilanne tai turvallisuuden tunne muuttunut toimenpiteiden seurauksena.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian tulee vahvistaa toimialojen ymmärrystä palvelujen riittävästä resursoinnista turvallisuuden parantamiseksi.***

Kaupunginkanslian selvitys 11.12.2024

Alueelliseen tietomalliin liittyen: Vuoropuhelun edistämiseksi ennen kaikkea eri palvelujen välillä strategiaosastolla on jatkettu lasten ja nuorten turvallisuuteen keskittyvän alueellisen ilmiöpohjaisen tilannekuvan kehittämistä. Tilannekuva edesauttaa palveluiden työntekijöiden ymmärrystä alueen turvallisuusilmiöistä ja tukee yhdenmukaisten toimenpiteiden toteuttamisessa parantaen näin tiedolla johtamisen edellytyksiä turvallisuuden osalta.

Varautumisen järjestelyihin liittyen: Kaupunkikonsernin varautumisen asiantuntijaverkosto on jatkanut kokoontumistaan säännöllisten tilannekuvakokousten ja teemapäivien järjestämisen osalta. Molempia järjestetään kuukausittain. Helsingin kaupunkikonsernin valmiusohje hyväksyttiin käyttöön maaliskuussa 2024. Sen velvoittamana toimialat ja kaupunginkanslia ovat edistäneet omaa valmiussuunnitteluun vuoden 2024 talousarviotavoitteen mukaisesti. Kansliapäällikkö asetti alkuvuodesta 2024 työryhmän selkiyttämään väestönsuojelun vastuuta Helsingin kaupungissa. Työryhmän puheenjohtaja ja sihteeri osoitettiin turvallisuus- ja valmiustiimistä. Turvallisuus- ja valmiustiimi on valmistellut TA24 ja TAE25 talousarviotavoitteet varautumisen parantamiseksi.

Kaupunginkansliassa ja toimialoilla on tehty varautumisen osalta organisaatiouudistuksia riittävän resursoinnin varmistamiseksi.

Säännöllisillä varautumisen asiantuntijoiden verkoston tapaamisilla on varmistettu tiedon jakautuminen organisaatiossa ja työn säännöllinen edistäminen yhteisvalmistelussa. Verkoston sisällä on sovittu yhteisistä tavoitteista, jotka vuonna 2024 ovat keskittyneet TA24 tavoitteenasetannan mukaisesti kanslian, toimialojen ja liikelaitosten omien valmiussuunnitelmien laatimiseen. Aktiivinen verkostotoiminta on mahdollistanut yhteisten painopistealueiden asettamisen myös tuleville vuosille varautumisen kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Suosituksessa esitettyihin toimenpiteisiin on ryhdytty aktiivisesti ja monipuolisesti lisäämällä sekä tietoa ja ymmärrystä keskeisistä ilmiöistä että edistämällä varautumista. Keskeistä on ollut myös vuoropuhelun lisääminen.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimenpiteet ovat johtaneet yhteisen tilannekuvan vahvistumiseen, varautumisen parantumiseen ja valmiussuunnitelmien laatimiseen.

**Johtopäätökset: Turvallisuus kaupungin eri osissa**

Toimenpiteitä ja kehitystyötä liikenteen turvallisuuden lisäämiseksi ja koulujen saatoliikenteen suunnitteluperiaatteiden tarkistamiseksi on tehty. Kaupungin edustajien ja kaupunkilaisten vuoropuhelua on edistetty ja tilannekuvaa vahvistettu. Samoin kaupunginkanslia on edistänyt toimialojen ymmärrystä palvelujen riittävästi resursoinnista, jotta turvallisuus paranisi. Toimenpiteet ovat edistäneet tavoitteita, mutta kaikilta osin ei ole vielä osoitettu toimenpiteiden vaikutuksia.

## 2.8 Kestävien liikennemuotojen edistäminen

---

### *Tarkastuslautakunnan esittämä suositus*

- ***Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee huolehtia siitä, että yhteistyö kestävän liikenteen tavoitteiden edistämässä on toimivaa sekä kaupungin kestävän liikenteen tavoitteiden että henkilöstön työhyvinvoinnin näkökulmasta.***

#### Kaupunginkanslian selvitys 20.12.2024

Vuoden 2024 aikana on arvioitu kansliapäällikön johdolla, miten Liikennehankkeiden ohjausryhmän (Liikenne-HOR) toimintaa ja kokouskäytäntöjä tulisi uudistaa ja kehittää. Arvioinnin perusteella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi asettaa liikennehankkeiden ohjausryhmä kansliapäällikön päätöksellä mm. ohjausryhmän tehtävien ja tavoitteiden kirkastamiseksi sekä rakenteiden luomiseksi toimivalle yhteistyölle ja ohjausryhmätyöskentelylle. Muutokset otetaan käyttöön vuoden 2025 alusta lähtien.

HSL:n järjestämissä keskeisissä yhteistyöryhmissä (esimerkiksi Joukkoliikenteen seurantaryhmä (JOSE), infrakorvaussopimuksen teknisen päivityksen yhteistyöryhmä, ja joukkoliikenteen kilpailutusstrategiaa koskeva yhteistyö) Helsingin kaupungin edustajina ovat olleet henkilöt sekä kaupunginkansliasta että kaupunkiympäristön toimialalta. Tämä on osaltaan lisännyt yhteistyövalmiuksia myös kaupungin sisäisesti joukkoliikenteen kehittämiseen, palvelutasoon ja rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä.

Kaupungin oma HSL:n omistajaohjauksen yhteistyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2024 aikana. Ryhmässä ovat edustettuina kaupunginkanslia, kaupunkiympäristön toimiala, liikenneliikelaitos (HKL) ja Kaupunkiliikenne Oy. Joukkoliikenteen haastavasta taloustilanteesta ja toimintaympäristöstä huolimatta kaupungin omistajaohjauksen yhteistyöryhmä on kyennyt käsittelemään ja valmistelamaan asioita rakentavassa ja hyvässä yhteistyössä.

Liikennehankkeiden valmistelusta, suunnittelusta, vaikutusten arvioinnista ja seurannasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala, yhteistyössä muiden toimialojen, kaupungin keskushallinnon ja muiden sidosryhmien kanssa. Liikennehankkeiden käsittelyohjeen päivitystyön aikana tehty yhteistyö on jo ennen ohjeen hyväksymistä johtanut siihen, että tulevista merkittävistä hankkeista ainakin Länsisataman pikaraitiotiessä ja Viikin Malmin pikaraitiotiessä on esitetty kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn soveltamista, mitä voidaan pitää esimerkkinä parantuneesta yhteistyöstä.

Merkittävimpien liikennehankkeiden tarpeen tai vaikutusten arvioinnin (arvioinnin laajuus ja tarkkuus) ja siihen liittyvän yhteistyön kehittämistä on kuitenkin vielä tarpeen

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

jatkaa. Liikennehankkeiden ohjausryhmätyöskentelyn kehittämisen (ohjausryhmän asettaminen) tavoitteena on, että kaupungin kannalta merkittävimmät liikennehankkeet ja muut investointihankkeet tuodaan niistä vastaavien tahojen toimesta ja aloitteesta riittävän aikaisessa vaiheessa kaupungin muiden toimialojen, keskushallinnon ja muiden keskeisten sidosryhmien tietoisuuteen, ja että yhteisvalmistelu hankkeiden osalta aloitetaan riittävän aikaisessa vaiheessa.

Verkostokaupungin joukkoliikennejärjestelmä -työssä tutkitaan Helsingin joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä siten, että se vastaisi paremmin verkostomaisen kaupunkirakenteen tarpeita. Työssä pohditaan myös Helsingin kaupungin tavoitteita joukkoliikennejärjestelmälle ja sen palvelutasolle. Työ on käynnistynyt syksyllä 2024 ja sen tuloksia raportoidaan vuoden 2025 aikana Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivityksen yhteydessä. Työ tukee osaltaan joukkoliikenteen kehittämisen strategisen tason tarkasteluja.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeet on päivitetty vuosien 2023–2024 aikana yhteistyössä kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan, HKL:n, Kaupunkiliikenne Oy:n ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kesken. Kaupunginhallitus on 16.12.2024 hyväksynyt päivitettyt käsittelyohjeet ja ne otetaan käyttöön 1.1.2025 alkaen.

Merkittävimpiä hankkeita on käsitelty muun muassa kaupungin operatiivisessa johtoryhmässä sekä suurhankkeiden koordinaatiotyöryhmässä. Lisäksi kansliapäällikön johdolla on pidetty kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian välisiä hankkeiden yksityiskohtaisempia kysymyksiä koskevia johdon työkokouksia.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeen päivityksen yhtenä keskeisenä lähtökohtana on ottaa käyttöön kaksivaiheinen päätöksenteko kaupungin merkittävimmissä liikennehankkeissa. Kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn tavoitteena on parantaa hankkeiden valmistelua ja toteuttamista koskevien päätösten tietopohjaa ja läpinäkyvyyttä erityisesti toteutettavien hankkeiden laajuuden, kokonaiskustannusten ja keskeisten vaikutusten näkökulmasta.

Toisena käsittelyohjeen keskeisenä tavoitteena on ollut kirjata periaatteet vuonna 2022 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksesta (HKL) yhtiöitetyn Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankkeiden käsittelyyn kaupungin päätöksenteossa.

#### Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 11.12.2024

Liikennehankkeiden käsittelyohje on päivitetty kaupunginkanslian johdolla ja kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä. Ohje jäi kaupunginhallituksen kokouksessa 9.12.2024 pöydälle.

Aihetta (yhteistyön sujuvuus) ei ole varsinaisesti käsitelty kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan johdon yhteistapaamisessa. Yhteisiä hankkeita on kuitenkin käsitelty kanslian ja toimialan kesken ja osa näistä on käsitelty myös kestävien liikennemuotojen edistämistä.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Päivitettyä liikennehankkeiden käsittelyohjetta tulee vielä yhteisesti soveltaa käytäntöön, kun se on saatu päätettyä kaupunginhallituksessa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet ☺

Kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala ovat alkaneet kehittää yhteistyökäytäntöjään tärkeimpien hankkeiden kautta. Liikennehankkeiden käsittelyohje on päivitetty kaupunginkanslian johdolla yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa. Varsinaista kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyön sujuvuutta ei ole käsitelty johdon yhteistapaamisissa.

Toimenpiteiden vaikutukset ☺

Yhteistyötä on pyritty parantamaan ja päätöksentekomenettelyä on kehitetty tärkeimpien hankkeiden, kuten Länsisataman pikaraitiotien ja Viikin Malmin pikaraitiotien osalta.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee huolehtia siitä, että kestävän liikenteen edistämiseen on riittävät resurssit. Erityisesti kävelyn edistäminen liikennesuunnittelussa vaatii aiempaa suurempaa huomiota.***

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 11.12.2024

Kävelyhankkeiden projektipäällikkö on aloittanut liikenne- ja katusuunnittelupalvelussa (LIKE) maaliskuussa 2024. Lisäksi olemme muuttaneet toisen työntekijämme tehtäväkuvaa niin, että hän voi entistä paremmin keskittyä kävelyn edistämishankkeisiin. Samaan aikaan aloittivat LIKE-palvelussa myös pyöräliikenteen edistämiseen keskittyvä projektipäällikkö ja raitioliikennehankkeiden katusuunnitteluun keskittyvä projektipäällikkö.

Saimme lisäresurssien avulla hyvin tehtyä ensi kesäksi (2025) suunniteltujen Kallion kesäkatukokeilujen tutkimukset ja päätösvalmistelun vuorovaikutuksineen. Kallion kesäkatukokeilusta päätettiin kaupunkiympäristölautakunnassa 12.11.2024. Lisäksi projektipäälliköllä on kävelyä edistäviä katusuunnitteluhankkeita tekeillä esimerkiksi Karamzininrantaan Finlandiatalon takana.

Kävelyn edistämishojelman (khs 14.3.2022) viisi toimenpidettä valmistuvat ensi vuoden (2025) aikana. Valmiina ovat: kävelyn suunnitteluohje, kävelyn ydinalueiden tunnistaminen ja kävely-ympäristön kokeilut. Jalankulun kunnossapidon parantamisen ja tutkimussuunnitelma valmistuvat ensi vuonna.

Lisäksi ensimmäiset pysyvät ratkaisut kesäkatujen pohjalta ovat valmistelussa Designmuseon aukiolle ja Erottajankadun eteläpäähän. Kun ydinkeskustan

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkisen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

liikennejärjestelmäsuunnitelmasta saadaan päätös, käynnistämme alueelliset liikenne- ja ympäristösuunnitelmat Kluuviin ja Kaartinkaupunkiin. Ne on tarkoitus käynnistää alkuvuodesta 2025.

Henkilöresurssit ovat kasvaneet siten, että palvelussamme on yksi lisähenkilö enemmän kävelyhankkeisiin, yksi projektipäällikkö lisää pyörähankkeisiin ja kaksi projektipäällikköä lisää raitiotiehankeisiin. Näiden avulla pystymme paremmin edistämään kestävien kulkumuotojen hankkeita.

### Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Liikenne ja katusuunnittelupalvelussa aloitti kävelyhankkeiden projektipäällikkö maaliskuussa 2024. Toimiala on muuttanut yhden työntekijän tehtävänsä siten, että hän voi entistä paremmin keskittyä kävelyn edistämishankkeisiin. Lisäksi liikenne ja katusuunnittelupalvelussa aloittivat pyöräliikenteen edistämiseen keskittyvä projektipäällikkö ja raitioliikennehankkeiden katusuunnitteluun keskittyvä projektipäällikkö.

### Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Lisättyjen henkilöresurssien vaikutuksia on jo nähtävissä. Henkilöresurssin kasvun ansiosta toimiala pystyy paremmin edistämään kestävien kulkumuotojen hankkeita.

### **Johtopäätökset: Kestävien liikennemuotojen edistäminen**

Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyötä kestävä liikenteen tavoitteiden edistämiseksi on edistetty joidenkin hankkeiden osalta, mutta yhteistyötä kokonaisuudessaan ei olla käsitelty johdon yhteisissä tapaamisissa. Kaupunkiympäristön toimiala on lisännyt henkilöstöresursseja kestävien liikennemuotojen edistämiseen.

## **2.9 Autoilun, kävelyn ja logistiikan sujuvoittaminen Helsingin keskustassa**

---

### ***Tarkastuslautakunnan esittämä suositus***

- ***Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee osoittaa Citylogistiikkaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittaviin kaupungin vastuulla oleviin toimenpiteisiin riittävät resurssit, asettaa mittarit ja seurata ohjelman tavoitteiden toteutumista.***

Kaupunginhallituksen lausunnossa 22.5.2023 arviointikertomuksesta 2022 sekä selvityksessä arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä 23.11.2023 todetaan, että Mobility Lab Helsinki, jota rahoitetaan innovaatorahastosta vuoden 2024 loppuun asti, edistää erilaisia liikenteen ja logistiikan kokeiluja yhdessä Forum Viriumin kanssa. Lisäksi todetaan, että vuonna 2023 tehtiin selvitystyötä

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

citylogistiikasta ja tarvittavista toimista Helsingin seudulla. Selvitystyön valmistuttua katsotaan sen vaikutukset citylogistiikan kehittämistoimiin.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa 23.5.2023 todetaan, että kun citylogistiikan edistämiseksi on käytössä riittävät henkilöresurssit, laaditaan kaupunkiympäristön toimialalla mittarit tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi. Kaupunginhallituksen selvityksessä kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että Citylogistiikan toimenpiteiden toteuttamiseksi saadaan järjestettyä työaikaa sisäisillä tehtävänjärjestelyillä vuoden 2024 alkupuolelta.

**Kaupunginkanslian selvitys 9.12.2024**

Citylogistiikkaohjelman toimenpiteitä edistetään kaupunkiympäristön toimialan ja Kaupunginkanslian resursseilla. Ohjelmassa on kuitenkin mukana myös kaupungin organisaation ulkopuolisia tahoja. Mobility Lab Helsingin kokeilutoimintaa koordinoidaan elinkeino-osastolta ja rahoitetaan Helsingin kaupungin innovaatorahastosta vuoden 2024 loppuun saakka. Mobility Lab on edistänyt kokeilutoiminnalla sekä logistiikan haasteiden ratkaisemista kaupunkitilassa dataa hyödyntäen että yritysten liiketoimintaa. Toimintaa logistiikan solmupisteiden haasteiden ratkomiseksi jatketaan edelleen pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeessa, Solmussa, (10/2024–10/2026), jota elinkeino-osasto koordinoi. Hanke edistää muun muassa lähijakeluun liittyviä kokeiluja.

Kaikkia logistiikan haasteista ei ratkaista hanketoiminnalla. Resurssikysymysten lisäksi on keskeistä, että yritysten logistiikan ja liikkumisen tarpeita ymmärretään ja niitä otetaan huomioon kaupunkia kehitettäessä. Elinkeino-osasto on kartoittanut säännöllisesti noin tuhannen helsinkiläisen yritysten näkemyksiä kaupunkikehittämiseen ja yritysten toimintaympäristöön liittyvistä asioista. Edellisestä selvityksestä saatiin runsaasti tietoa yritysten tarpeista liikenne- ja logistiikka-asioissa. Yritysten merkitys kaupungin elinvoimalle on suuri. Citylogistiikkaohjelman joitakin toimia on sisällytetty vuonna 2022 julkaistuihin maankäytölle asetettuihin elinkeinopolitiisiin tavoitteisiin (ELMA). Näiden tavoitteiden seuranta käsitellään elinkeinojaostossa.

Citylogistiikan toimenpideohjelmaa ei ole systemaattisesti mitattu ja seurattu. Toimenpideohjelma on laadittu jo 2014 ja päivitetty 2020. Logistiikassa on myös tapahtunut muutoksia, joita ohjelma ei välttämättä riittävästi huomioi. Citylogistiikan viime vuosien muutoksia käsiteltiin tarkemmin citylogistiikkaselvityksessä 2024. Citylogistiikkaohjelma on toiminut hyvänä pohjana elinkeinoelämän ja kolmen kaupungin ja muiden sidosryhmien esim. HSL logistiikkaan liittyvälle yhteistyölle. Ohjelman pohjalta on syntynyt vuorovaikutusta edistävä Citylogistiikan yhteistyöryhmä, joka koontuu 4–6 kertaa vuodessa. Citylogistiikan yhteistyöryhmä on järjestänyt vuosittain Citylogistiikkafoorumin. Ryhmän avulla on saatu lisättyä esimerkiksi kuormauspaikkoja ja saatu helpotusta akuuttiin pulaan ajantasauspaikoista/rekkaparkeista. Ryhmä on myös toiminut työrukkasena, kun on pitänyt käydä keskustelua esimerkiksi ydin keskustan liikennejärjestelmästä tai ajoneuvojen ja kuljetusten vähäpäästöisyyskriteereistä.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 12.12.2024

Liikenne- ja katusuunnittelupalveluun on osoitettu yhden henkilön lisäresurssi, joka käyttää lähes koko työaikansa citylogistiikan edistämiseen. Mittareiden laatimista on selvitetty, mutta tässä vaiheessa on linjattu, että mittareiden laatimisesta saatava hyöty ei ole selkeä kaupungille, joten sitä ei ole käynnistetty. Sen sijaan seurataan citylogistiikan toimenpideohjelmassa listattujen toimenpiteiden etenemistä. Alkuvuonna 2025 ollaan käynnistämässä kuormauspaikkojen kehittämisselvitystä jakelun edistämiseksi ydinkeskustassa. Forum Virium käynnistää selvitystä nykyisten kuormauspaikkojen käytöstä sekä jakeluliikenteen pysähtymiskäytännöistä loppuvuoden 2024 aikana. Citylogistiikan toimenpiteillä voidaan edistää jakelutoimintaa Helsingissä, erityisen vaikuttavaa toimenpiteet ovat kantakaupungissa. Tutkimusten mukaan kuormauspaikan etsimiseen kuluu jakeluyrityksiltä paljon työaikaa. Tämä helpottuu, kun jakelupaikkoja lisätään katuverkolle.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Alkuperäistä Citylogistiikkaohjelmaa ei ole päivitetty eikä seurattu, mutta ajantasaisesta tilanteesta on valmistunut raportti vuonna 2024. Citylogistiikan ajankohtaisia teemoja edistetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun Citylogistiikan yhteistyöryhmässä. Elinkeinopoliittisia tavoitteita seurataan elinkeinojaostossa, ja ydinkeskustan liikennejärjestelmän kehittämissuunnitelma 2024 määrittelee linjauksia huoltotunnelin paremmalle hyödyntämiselle logistiikan näkökulmasta. Kaupunkiympäristön toimialalla on varattu resursseja citylogistiikan edistämiseen, mutta mittareiden laatimista ei ole todettu hyödylliseksi.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Toimenpiteiden vaikutuksia on nähtävissä jatkossa.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee käynnistää huoltotunnelin käytön edistämiseen tähtääviä toimenpiteitä, joilla kannustetaan kiinteistönomistajia liittämään huoltotunneliin uusia kohteita.***

Kaupunginhallituksen sekä selvityksessä arviointikertomuksen 2022 johdosta suoritetuista toimenpiteistä todetaan, että kaupunki on saanut varaushakemuksen, jossa esitetään keskustan huoltotunnelin käytön laajentamista ja saavutettavuuden parantamista.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 16.12.2024 (823 §) jatkosuunnittelussa ohjeellisena noudatettavaksi ydinkeskustan liikennejärjestelmän kehittämisen ja liikenneverkon tavoitetilan. Tarkoitus on, että huoltotunnelia kehitetään kiinteistöjen

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

tarpeisiin perustuen, ja että kaikista sisäänkäynneistä pääsee ajamaan kaikkiin tunneliin kytkettyihin pysäköintilaitoksiin.<sup>9</sup>

**Kaupunginkanslian selvitys 9.12.2024**

Hyväksyessään Elinkeinopoliittiset tavoitteet maankäytölle (ELMA) 14.3.2022 elinkeinojaosto edellytti, että kaupunki tarjoaa keskustan huoltotunneliin liittymisen edistämiseksi alueen kiinteistönomistajille riittävät kannustimet liittymiselle. Kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian edustajat käynnistivät syksyllä 2022 keskustelut keskustan huoltotunnelin vaikutuspiirissä olevien kiinteistönomistajien ja muiden toimijoiden kanssa siitä, millä kiinteistöillä olisi käytännössä mahdollista liittyä Keskustan huoltotunneliin ja millä edellytyksillä useampia kiinteistöjä huoltotunneliin saataisiin liittymään. Kaupunki ei ole toistaiseksi tarjonnut kiinteistönomistajille alennuksia liittymismaksuihin tai muita taloudellisia kannustimia lukuun ottamatta mahdollista lisärakentamisoikeutta, mikä edellyttäisi liittymistä huoltotunneliin.

Vuonna 2023 huoltotunneliin (Kluuvin tunneli) liittyi yksi uusi kiinteistö (Vuorikatu 24). Muiden kiinteistöjen osalta mahdollinen liittyminen kiinteistön kehittämisen yhteydessä on kaatunut pääosin liittymisen rakentamiskustannuksiin, jotka olisivat olleet useita miljoonia euroja rakennusta kohti. Kaupungin tavoitteen mukaisesti keskustan huoltotunnelia kehitettäisiin niin, että kaikkiin pysäköintilaitoksiin voi ajaa kaikista sisäänkäynneistä. Samalla tavoin ulosajo on nykyistä vapaammin valittavissa.

Kaupunginhallitus myönsi 25.3.2024 SRV Yhtiöt Oyj:lle, Kevalle ja Keskinäinen Eläkevakuumuutosyhtiö Ilmariselle kehittämisvarauksen, jonka mukaisesti mainitut tahot oikeutetaan tutkimaan Hakaniementorilta Aleksanterinkadulle suuntautuvaa ja ole-massa olevaan keskustan huoltotunneliin liittyvän uuden tunneliyhteyden toteutusedellytyksiä, tähän mahdollisesti liittyviä maanalaisia huolto-, logistiikka- ja pysäköintiratkaisuja sekä sen maalämmön- ja lämmöntalteenoton hyödyntämistä (Hiili-neutraali ydinkeskusta -hanke). Lisäksi mainitut tahot oikeutettiin tutkimaan Aleksanterinkadun ja Lastenlehdonpuiston välille jo toteutetun keskustan huoltotunnelin käytön tehostamista maanalaisilla huolto-, logistiikka- ja pysäköintiratkaisuille. Varauksensaajat voivat varausaikana tutkia myös muita ratkaisuja, joilla mahdollistetaan huoltotunneliin pääseminen eri suunnista. Kehittämisvarauksen mukaiset selvitykset ovat alkaneet, mutta ne etenevät hitaasti. Suosituksen mukaisten toimenpiteiden vaikutukset ovat toistaiseksi olleet vähäiset.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma on yleispiirteinen suunnitelma, joka keskittyy kulkumuotojen tarpeiden ja tavoitteiden yhteensovittamiseen

---

<sup>9</sup> Khs pk 16.12.2024 823 §, Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma, liite 1 Ydinkeskustan liikennejärjestelmää koskeva kehittäminen.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

katuverkolla sekä maanalaisin ratkaisuin. Liikennejärjestelmäsuunnitelma toimii lähtötietona yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle.

**Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 12.12.2024**

Keskustan huoltotunnelin laajentamiseen liittyvästä kehittämisvarauksesta ja sen ehdoista Hakaniemen ajoyhteyden tutkimista varten jo olemassa olevaan maanalaiseen huoltoväylään neuvoteltiin noin vuoden ajan Ilmarisen, KEVA:n ja SRV:n kanssa. Varausaika on kaksi vuotta eli 1.4.2026 saakka, jotta monimutkaista asian toteutuskelpoisuutta pysytään tarpeeksi tutkimaan kaupungin ja varauksensaajien yhteistyönä 23 varausehdon edellyttämällä tavalla. Varaukseen liittyvää selvitystä ja tutkimista vetämään on kanslia asettanut projektinjohtajan. Tämän johdolla on selvityksiä ja tutkimuksia varten perustettu pienryhmiä aihealueittain, jotka ovat aloittamassa parhaillaan työtään.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Suunnitelmassa on kehittämistarpeena keskustan huoltotunnelin käytön ja saavutettavuuden kehittäminen. Ajoyhteyksiä pysäköintilaitoksiin parannetaan ja uusien kiinteistöjen liittymistä huoltotunneliin edistetään. Keskustan huoltotunnelia hallinnoiva Väylä Oy kehittää nykyistä keskustan huoltotunnelia siten, että maanalaisiin pysäköintilaitoksiin pääsisi ajamaan kaikista tunnelin sisäänkäynneistä. Nykyisin huoltotunnelin käyttöä on rajoitettu niin, että vain huoltoliikenne voi ajaa Aleksanterinkadun alla olevalla tunneliosuudella. Toimenpiteet ovat käynnistyneet tai vasta käynnissä, joten vaikutuksia ei vielä ole. Oletettavaa on, että mikäli nämä saadaan toteutettua, keskustan saavutettavuus paranee myös huoltoliikenteen osalta.

**Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet ☺**

Huoltotunnelin laajentamiseen liittyvästä kehittämisvarauksesta ja sen ehdoista Hakaniemen ajoyhteyden tutkimista varten on tehty varaus kiinteistöjen omistajien kanssa. Keskustan huoltotunnelin käytön lisäämiseksi on tehty linjauksia.

**Toimenpiteiden vaikutukset ☺**

Vaikutukset ovat olleet vähäiset, koska toimenpiteitä on ollut toistaiseksi vähän.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee lisätä yhteistyötä yksityisten pysäköintioperaattorien kanssa sopimus-pysäköinnin lisäämiseksi yksityisissä pysäköintilaitoksissa kadunvarsien sijaan.***

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa 23.5.2023 arviointikertomuksesta 2022 todetaan, että kadunvarsipysäköinnin palvelutason mukaiseen hinnoitteluun

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

siirtyminen 2024 parantaa yksityisten pysäköintioperaattoreiden liiketoimintamahdollisuuksia (pysäköintilaitokset) kaupungin kadunvarsipysäköintiin verrattuna.

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 12.12.2024

Pysäköinnin palvelutasonmukaiseen hinnoitteluun siirryttiin 1.12.2024 alkaen. Kaupunki on neuvotellut alennuksen joidenkin pysäköintilaitosten maksuista asukas-pysäköintitunnuksen haltijoille. Kaupunki viestittää mahdollisuuksista pysäköidä pysäköintilaitoksissa talvihoidon sekä kesäkatukokeilujen yhteydessä. Asukas-pysäköintitunnusten määrät ovat vähentyneet viimeisten vuosien aikana, kun hintaa on nostettu. Siten pysäköinnin palvelutaso on noussut, koska asukkaille ja alueella asioiville on löytynyt paremmin vapaa pysäköintipaikka.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

Yhteistyötä yksityisten pysäköintioperaattoreiden kanssa on lisätty sopimus-pysäköinnin lisäämiseksi.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Pysäköintipaikkojen määrä on kasvanut.

---

**Tarkastuslautakunnan esittämä suositus**

- ***Kaupunkiympäristön toimialan tulee ratkaista jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen tietosuojaan liittyvä ongelma, jotta pysäköintitunnus saataisiin käyttöön.***

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa arviointikertomuksesta 2022 todetaan, tietosuojaan liittyvän ongelman ratkaisun vaativan kaupungilta toimenpiteitä hankinnan edistämiseksi sekä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian välistä yhteistyötä.

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys 12.12.2024

Pysäköintipalvelut on tehnyt tietosuojan vaikutusten arviointeja pysäköinnin mobiilioperaattoreiden kanssa. Näiden tulokset ovat valmistumassa. Kun tietosuoja-asiat saadaan hoidettu, kilpailutetaan seuraavaksi jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen mobiilioperaattori. Kilpailutuksen valmistelu ei ole vielä käynnistynyt. Pysäköinnin mobiilioperaattoreiden tietosuojan vaikutusten arvioinnin valmistuminen selkeyttää jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen hankintaa.

Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaiset toimenpiteet 😊

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (JulKL 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Tietosuojaan liittyvien asioiden selvittäminen on vielä kesken, mutta tarkoitus on saada jakeluliikenteen pysäköintitunnus käyttöön.

Toimenpiteiden vaikutukset 😊

Vaikutukset ovat nähtävillä vasta myöhemmin, koska toimenpiteet ovat kesken.

**Johtopäätökset: Autoilun, kävelyn ja logistiikan sujuvoittaminen Helsingin keskustassa**

Citylogistiikan kehittämisohjelmaa ei ole päivitetty, mutta resursseja on lisätty ja sen toimenpiteitä on edistetty muulla tavoin. Huoltotunnelin käytön lisäämiseen tähtääviä suunnitelmia on edistetty, mutta toimenpiteet edistyvät hitaasti. Pysäköinnin palvelutasonmukaiseen hinnoitteluun siirryttiin 1.12.2024 yksityisen sopimuspysäköinnin lisäämiseksi, ja tämä on lisännyt pysäköintipaikkojen määrää. Jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen käyttöä on edistetty.

## ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

### 3 YHTEENVETO SUOSITUSTEN VAIKUTTAVUUDESTA

Taulukoissa 2–3 esitetään yhteenveto arvioinnin tuloksista. Taulukossa 2 on kuvattu arvioinnin tulokset kriteereittäin sekä toimenpiteisiin ryhtymisen että toimenpiteiden vaikutusten osalta. 18 suositusta (72 %) oli toteutettu ja seitsemän suosituksen (28 %) mukaisiin toimenpiteisiin oli ryhdytty vähintäänkin osittain. Kaikki suositukset olivat johtaneet toimenpiteisiin.

Myönteisiä vaikutuksia pystyttiin osoittamaan 12 suosituksessa (48 %). Suosituksista 11 (44 %) oli sellaisia, joissa tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia ei ollut vielä havaittavissa. Arvioinnissa tulkittiin, että kahden suosituksen mukaisen toimenpiteen vaikutuksia ei voitu arvioida. Suositukset liittyivät asuinalueiden kaavoitukseen. Kaavoituksen vaikutuksia viheralueisiin ei voida osoittaa, koska riittäviä pitkän aikavälin seurantamittareita kaupungin viheralueita koskevien tavoitteiden toteutumiseksi ei vielä ole olemassa. Kaavoituksessa kaupunki tarjoaa osallistumismenetelmiä vähemmän aktiivisille asukkaille, mutta ei ollut mahdollista saada selville, ovatko he osallistuneet.

**Taulukko 2. Yhteenveto suositusten vaikuttavuudesta toimenpiteisiin ryhtymisen ja toimenpiteiden vaikutusten osalta (N=24 suositusta)**

| Toimenpiteiden arvioinnissa käytetty kriteeri                 | Toimenpiteisiin ryhtyminen | Vaikutusten arvioinnissa käytetty kriteeri                               | Toimenpiteiden vaikutukset |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| 😊 Kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty  | 18 suositusta (72 %)       | 😊 Vaikutukset ovat olleet myönteisiä                                     | 12 suositusta (48 %)       |
| 😐 Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty osittain. | 7 suositusta (28 %)        | 😐 Vaikutuksia ei ole vielä havaittavissa.                                | 11 suositusta (44 %)       |
| 😞 Suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.      | 0 suositusta (0 %)         | 😞 Vaikutuksia ei ole voinut olla, koska toimenpiteisiin ei ole ryhdytty. | 0 suositusta (0 %)         |
| ⊖ Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista arvioimista.    | 0 suositusta (0 %)         | ⊖ Käytettävissä oleva aineisto ei mahdollista vaikutusten arvioimista.   | 2 suositusta (8 %)         |

Taulukko 3 tarkentaa yleiskuvaa arviointiaiheittain. Kutakin suositusta vastaavat luvuissa 2.1–2.9 esitetyt arviot. Keskiarvo arviointiaiheittain ja keskiarvo yhteensä on laskettu pisteyttämällä hymynaamat seuraavasti: 😊=5, 😐=3, ja 😞=1.

**Taulukko 3. Yhteenveto suositusten toteutumisesta ja vaikuttavuudesta arviointiaiheittain (N=25 suositusta)**

## ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025

Julkisen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (JulkL 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

| Arviointiaihe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Toimenpiteet | Vaikutukset |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------|
| <b>Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |             |
| Sosiaali- ja terveystoimialan tulee asettaa sitovien tavoitteiden mitarit siten, että myös niiden tavoitearvot kuvataan talousarviossa.                                                                                                                                                                                                                                  | 😊            | 😊           |
| Rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) tulee jatkossa varmistaa henkilöstön sitoutuminen sitovien toiminnan tavoitteiden toteutamiseen.                                                                                                                                                                                                                                 | 😊            | 😊           |
| <b>Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönotto</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |             |
| Kaupunginkanslian tulee varmistaa, että kaupunkitasoisten hankkeiden johtamisvastuu on selvästi osoitettu yhdelle päävastuulliselle johtajalle.                                                                                                                                                                                                                          | 😊            | 😊           |
| Kaupunginkanslian tulee panostaa kaupunkitasoisten uudistusten yhteydessä muutosjohtamiseen koko organisaatiossa.                                                                                                                                                                                                                                                        | 😊            | 😊           |
| Kaupunginkanslian tulee panostaa kaupungin kaikki henkilöstöryhmät tavoittamaan sisäiseen viestintään.                                                                                                                                                                                                                                                                   | 😊            | 😊           |
| Kaupunginkanslian tulee panostaa ulkoiseen viestintään tilanteissa, joissa mahdollinen mainehaitta tunnistetaan.                                                                                                                                                                                                                                                         | 😊            | 😊           |
| Kaupunginkanslian ja Taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpa) tulee kehittää henkilöstö- ja taloushallinnon prosesseja siten, että palkkavirheiden määrä saadaan mahdollisimman pieneksi.                                                                                                                                                                             | 😊            | 😊           |
| <b>Konsernille asetetut tavoitteet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |             |
| Kaupunginkanslian tulee osana kaupungin talousarviota valmistella merkittävimmille tytäryhteisöille asetettavia, kaupunginvaltuustolle raportoitavia tavoitteita. Nämä voivat olla valikoituja omistajastrategioiden mukaisia tavoitteita, kuitenkin siten, että mittareille asetetaan tavoitetasot, joiden perusteella tavoitteen toteutumista on mahdollista arvioida. | 😊            | 😊           |
| Kaupunginkanslian tulee varmistaa, että uusille tytäryhteisöille määritellään omistajastrategia viipymättä, ja että olemassa olevien tytäryhteisöjen omistajastrategiat pidetään ajan tasalla.                                                                                                                                                                           | 😊            | 😊           |
| <b>Rakennusomaisuuden tehokas käyttö</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |             |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee yhteistyössä muiden toimialojen kanssa tehostaa kaupunkistrategian linjauksen toteuttamista luopumalla kaupungin omistamista tarpeettomista tiloista ja kehittää omistamisen pitkän tähtäimen suunnitelmallisuutta.                                                                                                                   | 😊            | 😊           |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa toimitilastrategian ja sitä tukevien ohjelmien toimenpiteiden toteuttaminen ennen seuraavia rakennusomaisuutta koskevia strategia- tai ohjelmauudistuksia.                                                                                                                                                                  | 😊            | 😊           |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee selvittää tarkoituksenmukaisin tapa järjestää Hekan liiketilojen vuokraus                                                                                                                                                                                                                                                             | 😊            | 😊           |
| <b>Asuinalueiden kaavoituksen vaikutus viheralueisiin</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |             |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa sellaisia ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon.                                                                                                                                                  | 😊            | 😊           |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi                                                                                                                                                                                             | 😊            | 😊           |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa.                                                                                                                                                                                                                                                | 😊            | 😊           |
| <b>Kaupunkilaisten osallisuus asemakaavoituksessa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |             |

## ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

|                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa, että vähemmän aktiivisille asukkaille ja asukasryhmille sopivia osallistumismenelmiä tarjotaan järjestelmällisesti aina silloin, kun valmistettava kaava vaikuttaa merkittävästi heidän elinympäristöönsä             | 😊          | ☹          |
| <b>Turvallisuus kaupungin eri osissa</b>                                                                                                                                                                                                                            |            |            |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee tarkistaa koulujen ja päiväkotien saattoliikennejärjestelyjen suunnitteluperiaatteet asetettujen tavoitteiden mukaisesti.                                                                                                        | 😊          | 😊          |
| Kaupunginkanslian tulee entisestään vahvistaa kaupungin palveluiden edustajien ja asukkaiden välistä vuoropuhelua sekä asukkaiden osallisuutta turvallisuuden parantamiseksi.                                                                                       | 😊          | 😊          |
| Kaupunginkanslian tulee vahvistaa toimialojen ymmärrystä palvelujen riittävästä resursoinnista turvallisuuden parantamiseksi.                                                                                                                                       | 😊          | 😊          |
| <b>Kestävien liikennemuotojen edistäminen</b>                                                                                                                                                                                                                       |            |            |
| Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee huolehtia siitä, että yhteistyö kestävän liikenteen tavoitteiden edistämiseksi on toimivaa sekä kaupungin kestävän liikenteen tavoitteiden että henkilöstön työhyvinvoinnin näkökulmasta                    | 😊          | 😊          |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee huolehtia siitä, että kestävän liikenteen edistämiseen on riittävät resurssit. Erityisesti kävelyn edistäminen liikennesuunnittelussa vaatii aiempaa suurempaa huomiota.                                                         | 😊          | 😊          |
| <b>Autoilun, kävelyn ja logistiikan sujuvoittaminen Helsingin keskustassa</b>                                                                                                                                                                                       |            |            |
| Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee osoittaa Citylogistiikkaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittaviin kaupungin vastuulla oleviin toimenpiteisiin riittävät resurssit, asettaa mittarit ja seurata ohjelman tavoitteiden toteutumista. | 😊          | 😊          |
| Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee käynnistää huoltotunnelin käytön edistämiseen tähtääviä toimenpiteitä, joilla kannustetaan kiinteistönomistajia liittämään huoltotunneliin uusia kohteita.                                                  | 😊          | 😊          |
| Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee lisätä yhteistyötä yksityisten pysäköintioperaattorien kanssa sopimuspysäköinnin lisäämiseksi yksityisissä pysäköintilaitoksissa kadunvarsien sijaan.                                                       | 😊          | 😊          |
| Kaupunkiympäristön toimialan tulee ratkaista jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen tietosuojaan liittyvä ongelma, jotta pysäköintitunnus saataisiin käyttöön.                                                                                                        | 😊          | 😊          |
| <b>Tulos yhteensä</b>                                                                                                                                                                                                                                               | <b>4,4</b> | <b>4,0</b> |

Kaikista suosituksista laskettu keskiarvo toimenpiteisiin ryhtymisen osalta oli 4,4 ja vaikutusten osalta 4,0. Keskiarvoon ei vaikuttanut se, jos vaikutuksia ei voitu arvioida.

Tarkastuslautakunta antoi vuonna 2022 viisi suositusta henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönoton epäonnistumisten johdosta. Kaikkiin toimenpiteisiin oli ryhdytty. Kaupunginkanslia on laatinut ohjeen merkittävien kaupunkitasoisten hankkeiden toteuttamisesta johtamisvastuineen. Muutosjohtamiseen sekä sisäiseen ja ulkoiseen viestintään on panostettu. Kehittämisen tuloksena palkkavirheiden määrä on saatu pieneksi.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

Konsernin tytäryhteisöjen tavoiteasetantaa on edistetty ja kaupunki on onnistunut tehostamaan tarpeettoman tilaomaisuuden myyntiä suositusten mukaisesti. Asuinalueiden kaavoituksessa pystytään osallistamaan vähemmän aktiivisia asukkaita. Kaavoittajat pystyvät jatkossa myös aiempaa enemmän ottamaan viheralueet ja arvokkaat luontokohteet huomioon tehtyjen toimenpiteiden ansiosta. Nuorten osallisuutta alueensa turvallisuusasioissa on parannettu vuonna 2024 järjestämällä nuorten turvallisuuskokoukset neljässä kaupunginosassa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen kohdistuvaa henkilöresurssia on lisätty kaupunkiympäristön toimialalla.

Haastavimmat suositukset liittyivät muun muassa kestävien liikennemuotojen, Citylogistiikan ja huoltotunnelin käytön edistämiseen erityisesti kaupungin keskustassa. Näihin liittyvien suositusten toimenpiteitä oli käynnistetty vain osittain.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

## 4 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa käsiteltiin yhdeksää arviointiaihetta, jotka kuuluivat 1. toimikunnan toimialaan. Niihin liittyen arviointikertomuksessa oli esitetty 25 suositusta, joiden vaikuttavuutta arvioitiin.

Arvioinnin pääkysymyksenä oli, mitä vaikutuksia tarkastuslautakunnan esittämillä suosituksilla on ollut. Vuoden 2022 arviointikertomuksen suosituksista kaikki ovat johtaneet toimenpiteisiin. 72 prosenttia suosituksista oli sellaisia, että kaikkiin suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin oli ryhdytty ja 28 prosenttia suositusta oli johtanut toimenpiteisiin osittain.

Myönteisiä vaikutuksia pystyttiin havaitsemaan 48 prosentissa suosituksista. Vaikutuksia ei vielä ollut havaittavissa 44 prosentissa suosituksista, vaikka toimenpiteitä olikin vähintään osittain jo tehty. Kahden toimenpiteen vaikutuksia ei pystytty arvioimaan.

Kaikkiin viiteen tarkastuslautakunnan henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastiasta antamaan suosituksen mukaiseen toimenpiteeseen oli ryhdytty. Myös konsernin tavoiteasetannassa ja tarpeettomien tilojen myynnissä oli edistytty. Haastavimmat suositukset liittyivät muun muassa liikenteeseen ja logistiikkaan, joissa suosituksia oli toteutettu vain osittain.

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

**LÄHTEET****Tietopyyntöihin vastaajat aiheittain**

Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

- Toimitusjohtaja, Stara 9.12.2024.

Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönotto

- Kansliapäällikkö, kaupunginkanslia 13.12.2024.
- Strategiajohtaja, kaupunginkanslia 10.12.2024
- Sisäisen viestinnän päällikkö, kaupunginkanslia 29.11.2024
- Ulkoisen viestinnän päällikkö, kaupunginkanslia 29.11.2024
- Toimitusjohtaja, Talpa 9.12.2024

Konsernille asetetut tavoitteet

- Konserniohjauksen päällikkö, kaupunginkanslia, 17.12.2024

Rakennusomaisuuden tehokas käyttö

- Yksikön päällikkö, rakennukset ja yleiset alueet, tilat, erityistilat, kaupunkiympäristön toimiala 5.12.2024
- Yksikön päällikkö, rakennukset ja yleiset alueet, tilat, tilaomaisuusyksikkö, kaupunkiympäristön toimiala 13.12.2024

Asuinalueiden kaavoituksen vaikutus viheralueisiin

- Asemakaavapäällikkö, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024
- Yksikön päällikkö, asemakaavoitus, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024
- Tiimipäällikkö, asemakaavakoordinointi, asemakaavoitus, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024
- Yleiskaavasuunnittelija, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024
- Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024

**ARVIOINTIMUISTIO 21.1.2025**

Julkinen tarkastuslautakunnan annettua arviointikertomuksen vuodelta 2024 (Julkl 6 § 1 mom. 6 ja 8 kohdat)

- Yksikön päällikkö, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024
- Yksikön päällikkö, palvelut ja luvat, ympäristöpalvelut, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024
- Ympäristötarkastaja, palvelut ja luvat, ympäristöpalvelut, kaupunkiympäristön toimiala 11.12.2024.

**Kaupunkilaisten osallisuus asemakaavoituksessa**

- Yksikön päällikkö, osallisuus ja viestinnän kanavat, hallinto- ja tukipalvelut, kaupunkiympäristön toimiala 12.12.2024
- Tiimipäällikkö, asemakaavakoordinointi, asemakaavoitus, maankäyttö ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala 12.12.2024
- Vuorovaikutusasiantuntijat (2 henkilöä), osallisuus ja viestinnän kanavat, hallinto- ja tukipalvelut, kaupunkiympäristön toimiala 12.12.2024

**Turvallisuus kaupungin eri osissa****Kestävien liikennemuotojen edistäminen**

- Kansliapäällikkö, kaupunginkanslia 13.12.2024
- Toimialajohtaja ja liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, liikenne- ja katusuunnittelupalvelu, kaupunkiympäristön toimiala 9.12.2024
- Liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, liikenne- ja katusuunnittelupalvelu, kaupunkiympäristön toimiala 13.12.2024

**Autoilun, kävelyn ja logistiikan sujuvoittaminen Helsingin keskustassa**

- Erityisasiantuntija, elinkeino-osasto, kaupunginkanslia 9.12.2024
- Kehityspäällikkö, elinkeino-osasto, kaupunginkanslia 9.12.2024
- Liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelupalvelu, kaupunkiympäristön toimiala 12.12.2024
- Johtava erityisasiantuntija, maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, kaupunkiympäristön toimiala 12.12.2024